

— **Liiton toimihenkilöt:** sihteeri ja rahastonhoitaja: Erkki Koivisto, Helsinki, Huvilakatu 6 A 3, puhelin 22 830, tava-
taan varmimmin 8.30—9.30 ja 17.30—18.00; puheenjohtaja:
Veijo Mecklin, Hanko, Bromarvinkatu 49, puhelin 174; vara-
puheenjohtaja: Yrjö Luomanmäki, Helsinki, Vironkatu 8
B 26.

— **Kirjenvaihto,** mikäli se ei koske äänenkannattajaa,
on osoitettava sihteerille Helsinkiin.

— **Toimipaikat.** Uno Nurminen, s/s Wasaborg. Harry
Lindroos, s/s Savonia. Göran Mollis, s/s Josefina Thorden.
Eino Aartamo, s/s Ericus. Olli Tuomi, s/s Barbro. Aarne
Nylund, s/s Betty H. U. Talvioja, s/s Pluto. G. Stade, s/s
Hogland. Ari Hakkarainen, s/s Virma. Eskil Laitinen, s/s
Charterhague. Osmo Viherälä, s/s Minerva. Martti Tuhka-
nen, s/s Carolus. Aarne Kivinen, s/s Aune H. Aarne Paasi-
virta, s/s Cantoise. T. Magnusson, s/s Bomarsund. E. Ahl-
fors, s/s Aagot.

— „Margaretassa” sähköttäjänä Hannikainen, ei ole il-
moittautunut liittoon.

— **Jäsenmaksunsa** ovat suorittaneet: O. Hakkarainen, Th.
Magnusson, A. Henriksson, T. Pohjola, U. Paganus, I. Lou-
nasmaa, V. Pihlaja, Chr. Sundblad, A. Kivinen, N. Hämäläi-
nen, A. Holmberg, V. Arola, Y. Suuronen, G. Söderlund, O.
Lampén, U. Vanamo, O. Vanamo, H. Björklund, F. Axel-
qvist, S. Räsänen.

Rästejä ovat suorittaneet: I. Saikko, Th. Magnusson, G.
Mollis, T. Pohjola, T. Damen, E. Forsblom, O. Lampén.

Madridin rahan: Th. Magnusson, G. Mollis, T. Pohjola,
T. Damen, V. Pihlaja, A. Holmberg, Y. Suuronen, E. Fors-
blom, O. Lampén, U. Vanamo.

— **Arv. jäseniä** pyydetään hyväntahtoisesti ensitilassa lä-
hettämään jäsenmaksunsa, rästit ja Madridin raha rahaston-
hoitajallemme E. Koivistolle, H. K. Huvilakatu 6 A 3. Lai-
voissa ja lentokoneissa toimivat maksavat Smk. 150:—, val-
tion maa- ja laiva-asemilla sekä mantereella toimissa ole-
vat Smk. 75:—. Viitaten kuluvan vuoden ensimmäisessä nu-
merossa olleeseen kirjoitukseen, kehoitamme vakavasti niitä
jäseniä, jotka eivät vielä tähänkään mennessä ole alkaneet
suorittaa rästejään, tekemään sen mahdollisimman pian. Joh-
tokunta on päättänyt t.v. viimeisessä Radio OH:ssa julkaista
niiden jäsenmaksunsa laiminlyöneiden nimet, jotka eivät
vuosikokoukseen (joulukuussa) mennessä ole suorittaneet
rästejään, vuosi 1932 mukaanluettuna. Toivottavasti ei siis
kukaan arv. jäsenistämme anna aiheita nimensä julkaisemi-
seen sellaisessa „mustassa listassa”.

Johtokunta.

— **Toimipaikkaa muuttaville.** Vaikka lehtemme joka nu-
merossa pyydetään sähköttäjiä erikoisesti ilmoittamaan
osoitteensa muutokset liitolle, ovat useat sen siitä huolimatta
jättäneet tekemättä. Tällä menettelyllään aiheuttavat he it-
sellään vahinkoa ja liitolle turhia kuluja. Kuten ymmärrettä-
vää, on liiton paikanvälitystä varten hyvin tärkeää tietää,
kuka kulloinkin ovat vapaina. Senvuoksi tulee jokaisen säh-
köttäjän viipymättä ilmoittaa liitolle, milloin jättää paik-
kansa laivassa sekä tarkan osoitteensa. Parempi olisi jos
mahdollista jo etukäteen ilmoittaa, koska aikoo jättää paik-
kansa. Jos taas joku saa laivapaikan ilman liiton välitystä,
täytyy siitäkin heti ilmoittaa. On nimittäin sattunut tapauk-
sia, jolloin liitto on antanut laivanvarustajille vapaana ole-
van sähköttäjän osoitteen. Sitten tuleekin ilmi, että kyseessä
oleva sähköttäjä on jo aikojen sitten ottanut paikan jossain
laivassa. Tällaisissa tapauksissa joutuu liitto hyvin ikävään
välitukseen. Mainittakoon, että liiton kautta on tänä vuonna
välitetty noin parikymmentä toimipaikkaa, eli siis kaikki,
lukuunottamatta neljää tapusta.

Sihteeri.

— **Palkkojenvälityksestä** huolehtii nyttemmin liitto. Vuosi-
kokouksen asiassa tekemä päätös on jokaista jäsentä vel-
voittava.

— **Pestaus.** Jäseniä kielletään pestautumasta **Talvella**
alle tariffipalkkojen tai suostumasta tariffista poikkeaviin
työehtoihin. Yksinkertaisinta on vaatia pestauskirjassa pak-
kan kohdalle merkintää: „tariffiehdoin”.

Tariffeja nyttemmin saatavissa sihteeriltä.

— **Lehtemme postitus.** Koska monet laivanvarustajat
eivät viitsi toimittaa perille miehistöjensä postia, on useassa
tapauksessa pakko lähettää lehti asianomaisen jäsenen koti-
osoitteella.

— **Avustakaa äänenkannattajanne** kirjoituksillanne, ai-
noastaan siten saamme sisällön mielenkiintoiseksi. Jokai-
sella on varmaankin yhtä ja toista kirjoittamisen arvoista
mielessään. Pankaa siis paperille, kirjoittakaa vain paperin
etupuoelle ja lähettäkää toimitukselle, jossa mahdolliset
kielivirheet auliisti korjataan, samoin kuin myös vieraskieli-
set kirjoitukset suomennetaan. Kirjoitukset pyydetään lähet-
tämään osoitteella: W. Mecklin, Bromarvinkatu 49, Hanko.

— **International Federation of Radiotelegraphists**’in ja
sen eri satamissa olevien jäsenliittojen osoitteet, joiden puo-
leen arv. jäseniä kehoitetaan tarvittaessa kääntymään. Useim-
pien toimistojen yhteydessä on sen lisäksi kerhuhuone, jossa
on erilaisia aikakauslehtiä ja jossa on tilaisuudessa tapaa-
maan eri kansallisuuksien virkaveljiä.

Englanti:

London: I. F. R. n Toimisto: 194 High Street North, East
Ham., London, E. 6.

London: Association of Wireless and Cable Telegraphists,
194, High Street North, East Ham., London E. 6.

Hull: A. W. C. T., 4, Albion Street.

Newcastle on Tyne: A. W. C. T., 7, Collingwood Street.

Glasgow: A. W. C. T., 50, Wellington Street.

Liverpool: A. W. C. T., 81, Dale Street.

Manchester: A. W. C. T., 96, Smith Street, Trafford Road.

Cardiff: A. W. C. T., 1, Wood Street.

Southampton: A. W. C. T., Atlantic House, 8, Canute Road.

Ranska:

Le Havre: Federation Nationale des Officiers Radiotele-
graphistes, 3, Quai George V.

Marseilles: Federation Nationale des Officiers Radiotele-
graphistes, 5, Place Joliette.

Saksa:

Hamburg: Verband Deutscher Funkoffiziere und -Beam-
ten, 48, Wandsbecker-Chaussee.

Bremerhaven: Herrn Harms, Adr. Debeg’s Kontor, Keil-
strasse Südseite.

Hollanti:

Rotterdam: Vereeniging van Radiotelegrafisten ter Koop-
vaardij, 457, A. West Zeedijk.

Belgia:

Antwerpen: Union des Radiotelegraphistes de la Marine
Marchande Belge, 34, Courte Rue Neuve.

Ruotsi:

Göteborg: Sveriges Radiotelegrafist Förening, 1:sta Lång-
gatan 13 B. — Telefon 44949.

Tanska:

Köpenhamina: Radiotelegrafistforening af 1917, Cort
Adelersgade 8. Telef. Byen 6326.

Vapaita sanoja

Tietämättömyyttäkö Turun lennätinkonttorissa?

Viime tammikuun puolivälissä tuli eräs henkilö luokseni
valittaen, että olin antanut hänelle väärin erään osoitteen ja
siitä syystä oli hän sitten joutunut „pienen hymyn alai-
seksi” Turun lennätinkonttorissa. Asianomainen henkilö on
kauniimpaa sukupuolta, mutta en sentään luule, että se
hymyn aiheutti. Loukkaantuneena hän näet selitti, että len-
nätinkonttorissa sanottiin Ouessant Radiota tuntemattomaksi.
Pitkän etsinnän jälkeen oli sitten joku keksinyt sanoa: „Juu,
juu, kyllä sellainen on, mutta se kirjoitetaan Q:lla”. Kuinkas
se on arv. turkulaiset. Onko asiassa perää?

Kuten sanottu olen tämän kuullut asianomaiselta itsel-
tään.

Mrt.

RADIO OH

N:o 5—6 1933

TOUKO-
KESÄKUU

Olipa kysymyksessä vastaanotin, lähetin,
puhevahvistin, modulaattori tai tasasuun-
nin, aina on olemassa tehokas ja kestävä
putki omaan paikkaansa. Sellaisen
merkki on

TELEFUNKEN

Vanhin kokemus — uudenaikaisin rakenne

— **RSGB:n** jäseneksi haluavat voivat kääntyä OH2PP:n puoleen, joka mielihyvällä lähettää tarpeellisen lomakkeen liittymisilmoitusta varten. Vuosimaksu RSGB:ssä on 12/6 sh (n. 150:—), johon summaan sisältyy myös äänenkannattaja „The T. & R. Bulletin” (QST:n tapainen).

— **Säätiedot.** Hanko Radion kautta radiopuhelimella annettavien säätietojen lähetyksaika on nyttemmin muutettu ja on se sama kuin aseman puheluaalto — 155 m. Lähetyksajat ovat entiset: 14,05 ja 19,55 Suomen aikaa.

— **Englannissa** astuivat hiljattain voimaan uudet terveysmääräykset, joiden mukaan ulkomaisista satamista saapuvan laivan päällikön on tutkittava kaikkien laivalla olevien henkilöiden terveydentila ja annettava siitä tieto erikoisesti vahvistetulla kaavakkeella. Ennen määrättyihin satamiin saapumista on tiedot laivalla sattuneista tarttuvien tautien tapauksista raportoerattava radioteitse.

— **Virkapukumerkit.** S.H.O:n sähköttäjillä on nyttemmin uudet virkapukumerkit. Entisten aaltomaisten hihanauhojen asemesta ovat uudet nauhat suorat, kummankin kullanvärisen nauhan leveys on yksi senttimetri, nauhojen väli 8 mm. ja on se väriltään vihreä. Uudet hihanauhat vaikuttavat sekä hauskemmilta että käytännöllisemmiltä ja ovat senlisäksi halvempia kuin entiset, joita ei voitu valmistaa kotimaassa. Ennenkuin uudet nauhat voidaan ottaa yleiseen käytäntöön myös muiden yhtiöiden laivoissa, on S. R.-s. l:n sääntöjen asiaa koskeva kohta muutettava sääntöjen edellyttämällä tavalla.

— **Hanko Radion** lyhytaaltoasema OHM, joka talviajan on ollut suljettuna, avataan kuluvan kesäkuun puolivälissä jälleen yleiselle sanomavaihdolle. Lähetin on perusteellisesti uusittu ja on siinä nyttemmin ohjauspiiri.

OHM kuuntelee 36 metrin alueella iltaisin klo 23,00—23,10 Suomen aikaa ja vastaa kutsuihin suunnilleen 36 metrillä. Niitä lyhytaaltolaitteilla varustettuja laivoja, joille on sanomia, kutsuu OHM täsmälleen klo 23,10 S. a.

Tarkemmat tiedot kuuntelupaikoista ja aaltopituuksista lehtemme seuraavassa numerossa.

— **EU muuttanut karvaansa.** SRAL:lle on saapunut 25/4 päivätty kirjelmä, jossa ilmoitetaan venäläisten amatöörien luopuneen aikaisemmin itsepitäisesti käyttämästään EU-intermediatista. Kirjelmä kuuluu seuraavasti:

„To Radio Amateurs of all Countries.

Dear OMS!

The Short Wave Radio Amateurs of the USSR notify you that beginning from the 1st of May 1933 they will use the call signals adopted at the International Conference of 1932 at Madrid. The first letter of the call signals assigned to the Soviet Short Wave Radio Amateurs is U (Union), the second symbol is a cipher indicating the area of action of the Radio Station. The third and fourth letters distinguishing single stations remain unchanged.

Please confirm the receipt of this letter to the Society of Radio Amateurs (Central Council of Short Wave Station Owners).”

Joku järjestys tietysti olla pitää, mutta edellä oleva ei muuta suhtautumistamme itäiseen „ihantolaan”.

— **Tervehdys „rapakon” takaa.** Olemme saaneet seuraavan kirjeen eräältä USA:n suomalaiselta radiomieheltä:

„Suomen Radioamatööri Liitto, Helsinki, Suomi.

Arvoisat suomalaiset Liitto-veljet.

Tervehdys teille ja Suomen kansalaisille Amerikan Radioamatöörien puolesta. — Näen harvoin kirjoituksia ja muita tietoja Suomen radiotoiminnasta ja Amatöörien saavutuksista QST:ssä, sai uteliaisuuteni vallan ja nyt koetan panna käytäntöön lyhyen ja puuttuvaisen suomenkielen taitoni.

Olisin oikeen kiitollinen jos lähettäisitte kirjoittajalle näytenumeron Liitto-lehdestänne eli muista radio-julkaisuksista. Olisin halukas ottamaan osaa radio-keskusteluihin, mutta minun suomenkielinen radio- ja teknillinen sana varasto on hyvin lyhyt ja haluaisin sitä laajentaa ja lisätä, varsinkin radio ja sähkö laitteiden osain ja esineitten nimityksiä j.n.e. Olen jäsen ARRL. Olen apulaisinsinööri radio (broadcast) asemalla WJBK ja myös teen radio-vastaanotto-laitteiden korjaustyötä. Olen omistaja ja operaattori Amatööri-radioasemalla W8HMM. Nykyään 40 meter, 20 watt. — Kirjeet ja muut tiedonannot Suomen radiotoiminnasta olisivat hyvin tervetulleet.

Jään vastaansta odollamaan ja toivotan parasta tuloksesta liitolenne ja toiminnallenne ja toivon, että olette joskus radion kautta QSO.”

Kunnioituksella:
Edward A. Barkkar
15032 Parkside Ave.
Detroit, Mich. U.S.A.

Tässä tarjoutuu halukkaille tilaisuus hauskaan kirjeenvaihtoon ja toivottavasti ei kansalaisemme turhaan käännä „vanhan maan” miesten puoleen.

— **„Baltic Conventionette”.** Tallinnassa pidetään juhanuksena suuret laulujuhlat, joihin saapuneet osanottajat myös Suomesta. Useiden helsinkiläisten radioamatöörien persoonallisesti hyvin tuntema Eestin ensimmäinen radioamatööri V. Suigusaar on herättänyt ajatuksen Baltian maiden radioamatöörien kesäkokouksen pitämisestä samoihin aikoihin Tallinnassa ja lähettänyt kutsun m.m. latvialaisille ja suomalaisille. Ajatus on kannatettava ja ajankohta sopivin mahdollinen, eikä Eestiin ulotettu „ulkomaanmatka” mahdottomia maksane, joten vilkas osanotto olisi toivottava. Samalla lienee tilaisuus tutustua Tallinnan yleisradioasemaan, jonka monet ovat kuulleet, mutta harvat nähneet. — Osanottoilmoitukset pyydetään osoittamaan SRAL:n johtajalle osoitteella: Vuorimiehenkatu 2 B 26, Helsinki.

Eräät SRAL:n jäsenet pitävät juhannusta vähemmän sopivana, mutta ovat periaatteessa samaa mieltä yhteisen kesäkokouksen asiallisuudesta. Ehkä voitaisiin ajatella ensimmäistä sunnuntaita juhannuksen jälkeen?

— **Helmäkuun alusta** tulevat vastaanotto- ja pienten tasa-suuntausputkien hinnat tuntuvasti alenemaan, joten on syytä jättää niiden ostaminen loppukesään. Hintojen alennus tulee olemaan erikoisen tuntuva pentodien kohdalla, jota seikkaamatöörit tervehtinevät mielihyvällä, sillä nehan ovat osottautuneet erikoisen käyttökelpoisiksi ohjatuissa lähetimissämme. — Tarkoitus on todennäköisesti päästä suuren putkityypin määrän suhteen jonkunlaiseen selvyyteen, sillä kuolemaan tarkoitettujen tyyppien hintoja on sensijaan korotettu.

— **„The T. & R. Bulletin”** kirjoittaa:

Amongst the list of new members published below will be found the names of Messrs. Sainio, Kairenius, and Eckstein. These gentlemen are, perhaps, better known to us as OH2NM, 2ND and 2PP, under which call signs they conceal their identities as President, Secretary and Communications Manager of S.R.A.L. We in Great Britain have always held a high regard for the Finnish stations, whose operating methods and first-class signals have been for many years, an outstanding feature in European amateur radio. We trust that be the election of these well-known Finnish amateurs, a closer link than hitherto will be established between our two organisations.

— **S/S „Botilla Russ”** vastaanotti 31/10 1932 Karlskronan rannikkoasemalta radiosanoman, jonka mukaan 17 nuorukaista oli ajautunut kalastuskutterissa merelle Burgsvikistä Gottlannista, ollen heidän kohtalonsa tuntematon. — Vahitia pitävä perämies huomasi seuraavana yönä korkeassa aallokossa ajelehtivan avoimen veneen, josta haaksirikkoiset pelastettiin oltuaan 60 tuntia ilman ruokaa ja vettä. Miehet jätettiin seuraavana päivänä Östergarnissa maihin.

— **Historiaa pöyhissä** ilmenee usein hauskojakin asioita. Niinpä on toimituksen tietoon tullut, että ystävämmä Tatu ennenmuinoin (hän ei ollut silloin vielä ukkeli, vaan juosta viuhasi pitkin metsiä ja mäkiä) vei hopeasepälle kuormallisen voittamiaan hopeatuoppeja ja mitaleja, sekä käski pistää ne sulatusuuniin ja vaati vedettäväksi uunin toisesta päästä jalkasta hopealankaa. Saihan hän siitä, riemastui, sekä käytti langan parin superin kytkemiseen. Niin ne, joilla on.

— **V. 1891 Tampereella** ilmestyneen Juho Holmsenin sähköteknillisen hintaluettelon kieli on nykypäivien lukijasta huvittavaa. Seuraavanlaisen määritelmän sieltä löytää Oh-min laista: „Elektromotoriponnistuskäsi = volt. Ennenkuin saadaan elektromotoriponnistusta, tarvitsee sähkövirta kohdata vastusyksikössä yhden ampere voiman”. — Sama luettelo nimittää „n.s. märkää” elementtiä „kastopatteriksi”, joka nimitys ei lienekään hullumpi.

RADIO OH

SUOMEN RADIOAMATÖÖRILIITON R.Y. JA SUOMEN RADIOSÄHKÖTTÄJÄLIITON R.Y. ÄÄNENKANNATTAJA

TOIMITUS

MATTI VIHURI (vastaava)

VEIJO MEKLIN

TOIVO LEIVISKÄ (toimitussihteeri)

Toimituksen osoite: Helsinki, Töölönkatu 27 B 32, Puh. 44952 - Tavataan joka tiistai klo 17-18
Toimituskunta: K. S. SAINIO, L. NYBERG, H. JÄLANDER, Y. LUOMANMÄKI, J. A. HOLOPAINEN ja E. KOIVISTO

N:o 5—6

TOUKO—KESÄKUU

1933

Madridin päätöksen johdosta

Madridissa laadittu uusi kansainvälinen radio-lennätinsopimus astuu voimaan tulevan vuoden alusta. Sähköttäjien näkökannalta katsoen on uuden sopimuksen mielenkiintoisin kohta sähköttäjiltä vaadittavia pätevyysnäytteitä koskeva. Ja kuten aikaisemmin olemmekin jo maininneet alennettiin Madridissa toisen luokan miehiltä vaadittava minimityöskentelynopetus nykyisestä 100 kirj. minutissa 80:neen. Aikaisempi äidinkiellisessä tekstissä vaadittu 100 kirjaimen nopeusvaatimus jää toisin sanoen pois ja jällellä on vain vaatimus 80 kirjaimen nopeusnäytteestä codessa. Tämä sähköttäjätutkinnossa vaadittava nopeuden alennus on mitä suurimmassa määrin valitettavaa, sillä sehän merkitsee sitä, että lukuisat radiosähköttäjät, jotka tutkinnossa hädintuskin selviytyvät 80 kirjaimen nopeudesta, ovat toimessaan kykenemättömiä työskentelemään suuremmalla vauhdilla kuin ehken noin 60 à 70 kirj. Eikä sillä hyvä, vaan seurauksena tulee epäilemättä myös olemaan, että ensimmäisen luokan sähköttäjät tulevat vastaisuudessa olemaan harvinaisempia kuin ennen, erittäinkin sellaisissa maissa, joiden kauppalaivastoon kuuluu vain muutamia suurempia laivoja, joissa ensimmäisen luokan miehet ovat pakollisia. Ensimmäisen ja toisen luokan pätevyysnäytteessä vaadittavan nopeuden ero tulee nimittäin olemaan siksi suuri, 45 kirj. min., että ensimmäisen luokan pätevyystodistusta haluavan on epäilemättä läpikäytävä uusintaoppikurssit tutkinnosta selviytyäkseen. Siksi onkin melko varmaa, että ainoastaan aniharva toisen luokan sähköttäjä on halukas vastaisuudessa uuhraamaan sekä aikaa että varoja ensiluokkaan päästäkseen.

Puheenaolevaa pätevyysnäytteen alentamista vastustivat radiosähköttäjät Madridin konferenssissa asiallisilla syillä. Vastustus osoittautui kuitenkin turhaksi, sillä äänivaltaiset edustajat niistä valtioista, jotka olivat sitoutuneet ratifioimaan Lontoossa v. 1929 tehdyn kansainvälisen sopimuksen ihmishengen turvallisuudesta merellä, antoivat yksimielisesti äänensä alentamisen puolesta. Itse asiassa oli asia jo lopullisesti päätetty mainituissa turvallisuuskonferenssissa, sillä turvallisuussopimukseen otetun määräyksen mukaan ei Madridin konferenssilla ollut tässä valinnanvaraa, vaan oli sen valittava kahdesta pahasta pienempi. Turvallisuussopimukseen sisällytetyn määräyksen mukaan oli Madridin nimittäin joko suostuttava pätevyysalennukseen tai sitten hyväksyttävä kokonaan uusi sähköttäjäloukka, sanokaamme sitä vaikka kolmanneksi, joka sitten olisi saanut oikeuden toimia kolmannen luokan liikkuvilla asemilla, toisin sanoen useimmissa rahtialuksissa.

Kun pätevyysvaatimuksen alennus on nyttemmin jo päätetty tosiasiassa, on meidän siis vain jätävä odottamaan sen käytännössä aiheuttamia seurauksia. On itsestään selvää, että ammattisähköttäjät tulevat tekemään parhaansa säilyttääkseen käytännöllisen työskentelyn nopeuden muuttumattomana. Ja jos vastaisuudessa heikoimmilla pätevyysedellytyksillä varustetut sähköttäjät eivät pysty kehittämään nopeuttaan käytännön vaatimalle tasolle, on siitä epäilemättä ennenpitkää seurauksena se, että jossakin tulevassa radiokonferenssissa on Madridin tekemä valitettava päätös otettava tarkistuksenalaiseksi.

Turu kirje 3

Nyy alkka jo tunntu vähä kevätyäsymyst jo meia ukkeleitteki joukos. Sen huomaa hyvi kaikke parhami just 80 metrill, sill siell saa varttoo pitkii aikoi ennen-ku siält yhtäkä ukkelii löytää. Em mää ittekää kyll juur pali oll siäll ollu mutt ole kuiteski joskus sillo tällö kuunnellu ja juur sen vertta ett asiatiila o hyvi huomattennu. Se tunntu kyll vähä ikävält kunne saa ennää praakata niinku viel täss kuukaus takasi, mutt minkäs sill mahta ku se pantiki o niin kamalast tukos, ettei siält juur muit kuul ku oma kaupunkin väkkii. Älkä senttä poja viäl rukkejann nurkka heittäkkö, kyll sitä sittä toisill panteill o sitä enemi tilaisuut saad kusoi. 7mc o toistaiseks ainaki ollu aika hyvässä kunnos ja kell 24 jälkke siält kuulu dxiiki aika komiast. Ne ryssä rontit siäll vaa pakkaava vähä liiaks huseerama niiku se panti kuuluis yksistäs heitill mukamas. Nyy ne ova keksinee sellase konstii kutei ennää heirä tit' tititaa huutoos juur kukka vastannu, ett he käytävä nyy paljast uut ilman eet edes. Jos 7mell o liikka väkke nii ei sitä just voi sannoo sammaa 14mest. Se o sittä ollu tyhj, ehk vähä liikkaki, mutt pia se kai taas tulee fb kunntoo ku vaa odotetta. Siäll o loisto tilaisuus kesäll kokeill grp-tehoill. Ainaki viime kesän oli, nii ett poja laittakaa vaa ne rukkin kunntoo sill ei se taid valla turhhaa oll se siäl 20 metrin pantill vorkkimine.

*

Mun täytyt täss kertto yks piän juttu ku meit turkkulaissi o kovast nauruttannu täss viime aikoin. Se o tosin kyll vähä niinku be-alalt, mutt taitta sen void kertto ukkelilki. Nii asia o semmone, ett yks vanha muija tääll Turuss ol ostanu ittelles semmose oikke uude aikkase valoverkko konee. Ku se muija muuteki oli näyttäny vähä kakelilt ulos nii se kaupias ku se kone ol hänell myyny ol koittanu järjestä mahdollisimma yksinkertase konee. No kone tällätti sit ylös ja kaik meni onnellisest muutama päivä. Mutt sittä yhten kauniin päivän ku muijan pit kuulema kirkonnennoo nii koneest ei lähteny ei nii mittä äänt vaikk muija kui olis vääntäny kruuvej. Muijall ol tätä enne ollu semmone kire-kone vaa ja sen hän ol ai virittäny semmotto vaa, ett pann se neula suunnilles hollill ja rupes sittä kok konett huiskuttama ja täristämä nii ett siit sit lopult neula men paikalles ja jotta rupes kuulema. Samallaill hä ol tehny jos se joskus stoppas kuulumast. Nyy sittä ku muija tätä uut konettas vääns ja kruuvas, nii hänell yhtäkki tul päähäs, nett jostak tätäki tartee samall tavall kropistell ku sitä vanhhaki, ott kone kouriis ja rupes sitä ravistelemaa. Ku ei se pienest tärinästä ollu tiätvänsäskää nii muija kolistell sitä ai kovemi ai vaa ja lopult hän hakkas sitä nii kovi ett akkuna tärisivä. Ku sekkä ei auttanu nii muija läht seuraava aamun ratiokauppaa ja pit pahhaa elämää siit ett nii huano kone hänell ol myyty ku hä senttä oli kaikhet maksanu. Hän sai sit yhde äijä kattomaa konettas. Se huomass het ett vika ol siin ett stöpseli teki huano kosketukse. Mutt ku hän tuuppas sen sissää nii lamellit palova. Hän avs konee ja kattos sissä. Siäl ol kaikk tuusannuuskas ja lam-

puistakki oli vaa vähä tröntei jällell! Semmost se o ku yl ruppe ratihoitajaks! Hi!

*

Ku täss kerra o ruvettu jutui kertoma parema puuttees nii mää pane tähä viel muutamii lissää. Ne ova tositapauksii ja mää ole ne ylöspannu niilt ajoilt ku mää oli Laivastos. Radiomestar ol tehny muutamii kysymyksii radiotekniika alalt ja sai tämmössii vastauksii:

„Induktiiviteetin mittayksikkö on variometri”. „Avonaisessa värähtelypiirissä muodostaa antenni induktiiviteetin ja maa kapasiteetin”. „Induktiiviteetti on sellainen kun metallia on kierretty ympyrään”.

Eiks ne olekki yleistajuisii määritelmii! Niit vois ehkä käyttää jossai kansantajuises radiokirjass selittäväisiks määritelmiks! Hi!

*

Lopuks o munt pyydetty esittämää eräs nöyrä pyyntö tämä lehde Toimituksell nimittäi se, ett lehdes tehtäis hyvi lyhyit katsauksii muide maide amatööritte lehtie sisällyksee, vähä siihe mallii ku muino Yleisradio-lehdes. Pare olis tiätystenki, jos voitaisis laveamaltiki selittää joitaki niitte kirjoituksii, mutt siihe taitaa olla esteen lehtemme rajoitettu ala. Kuitenki mää sulje tämän asian Herrojen Toimittajain suosiollisee huomioo, sitäki suuremmall syyll ku aineistoo o helpost saataviss niist lehdist, joit amatööriiliitot SRAllill lähettävä. Jos tämmössii selostuksii saataisis nii vois jokane amatööri sittä itte hankii se lehde jos häne mieltäs kiinnittävi kirjoituksii o, tarvitematt sittä varalt ostaa kaikke mailma amatöörirehdei. No nii ny voi pistää pistee ja sannoo nett hauskaa kesää.

OH1NS.

Toimitus.

— Huomioon otetaan!

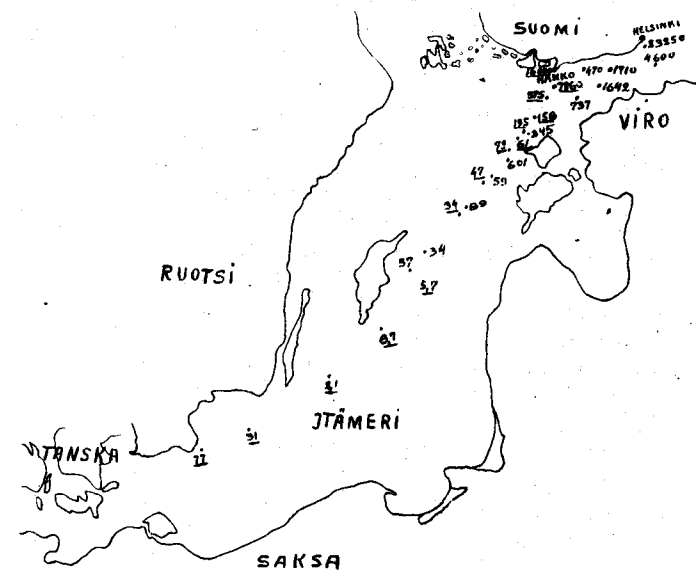
Laivojemme radio-uutiset

Radiouutisten, „pressin”, päivittäinen vastaanotto ja jakelu on laivasähköttäjille ehken eniten kiusaa ja alituista huolta tuottava tehtävä. Näin on laita niinhyvin matkustaja- kuin tavallisessa rahtilaivassakin. Ellei uutisia säännöllisesti hankita, on pettämättömänä seurauksena sähköttäjän joutuminen huonoihin kirjoihin ei ainoastaan päällikkönsä, vaan useimmiten myöskin muun laivahenkilökunnan silmissä. Hyvin ymmärrettävään muuten on, että merellä oltaessa kantautuvat ajatukset mielellään oloihin ja tapahtumiin mantereella jo toisena päivänä satamasta lähdettyä ja jokainen panee vähäpätöisemmillekin maailman ja ennenkaikkea tietenkin kotimaan tapahtumista saaduille tiedoille sitä suuremman arvon kuta kauemmin merimatka kestää. Yksinpä sellaisetkin, jotka satamassa ollessaan tuskin vaivautuvat ottamaan sanomalehteä käteensä, ovat merellä ollessaan uteliaita, jopa siinä määrin, että ovat valmiita uskomaan melkein päkastaan tekemälläkin tehtyjä uutisia tahansa!

Helsingin ja Hangon radioasemien kuuluvaisuusmittauksista

Kirj. J. Rissanen

Viime huhtikuussa suoritettiin kenttävoimakkuusmittauksia Suomenlahdella ja Itämerellä, jolloin tutkittiin Helsingin ja Hangon radiopuhelinasemien kuuluvaisuutta. Mittauksia varten oli saatu Marconi-yhtiöltä tilapäisesti lainaksi tarpeelliset kenttävoimakkuusmittarit, mikä teki mahdolliseksi suorittaa mittaukset erittäin tarkasti. Mittausten aikana olivat ilmastosuhteet hyvin suotuisat, mikä myös puolestaan auttoi hyviin tuloksiin pääsemistä. Mittausten suorittamista varten Suomen Höyrylaiva Osakeyhtiö varasi Areturuksessa ja Wellamossa sopivat paikat mitta-

laitteita varten sekä antoi mittausten tekijälle vapaat matkat Suomesta Tanskaan ja takaisin. Suomen Höyrylaiva Osakeyhtiön ansiota onkin suureksi osaksi, että mittaukset voitiin suorittaa niin laajasti kuin ne tulivat suoritetuksi.

Helsingistä Köpenhaminaan mittaukset suoritettiin Areturuksella sekä Köpenhaminasta Helsinkiin Wellamolla. Aluksi oli tarkoitus mitata Helsingin ja Hangon kenttävoimakkuudet sekä meno- että tulomatkalla, mutta kun aallon vaihto mittalaitteissa osoittautui kovin vaikeaksi, oli mittaukset rajoitettava siten, että Hangon radioaseman kenttää mitattiin menomatkalla ja Helsingin radioaseman kenttää tulomatkalla. Mittauslaitteiden viritysvaikeuksien vuoksi voitiin Helsingin kenttää mitata vasta Gottlandin luona. Mittaukset suoritettiin Viipurin yleisradioaseman hoitaja V. Vehmas.

Mittauksista saadut tulokset ovat esitetyt viereisessä kartassa. Numerot kartassa osoittavat kenttävoimakkuuksia millivolteissa metriä kohti. Hangon radioaseman kenttävoimakkuuksia osoittavat numerot ovat alleviivatut eroitukseksi Helsingin radioasemalle

Merenkulkijat ovat siis suuressa määrin uutisnäköisiä ja siksi koetetaan heidän halunsa siinä suhteessa mikäli suinkin mahdollista tyydyttää. Ja kun useimmat merenkulkua harjoittavat maat ovat järjestäneet säännöllisen uutisvälityksen tarkoitukseen erikoisesti varattujen maa-asemien välityksellä, luulisi uutisten vastaanoton olevan laivoille helppo tehtävä. Asia ei kuitenkaan ole aivan niin yksinkertainen.

Vaikkakin pressiasemia on kohtalaisen lukuisasti, voidaan niistä vain aniharvoja käyttää hyväksi. Kun meillä itsellämme ei ollenkaan ole tällaista asemaa, on käytettävänämmä ainoastaan Skandinavian maiden ja Englannin asemat. Viimemainitun maan pressien ollessa laadultaan melkein pä yksinomaan suurpoliittisia, ei niistä ole laivoillemme suurtakaan iloa ja niinpä onkin sitten koetettava turvautua skandinavialaisiin asemiin. Mutta joskin näiden asemien antamat uutiset ovat sisältönsä puolesta ainakin osittain meitä kiinnostavia, onhan niissä joskus uutispalanen Suomestakin, niin jää näistäkin asemista pois paras, ruotsalainen. Sen vastaanotto ja hyväksikäyttö on nimittäin suoraan varastamista, sillä se ei suinkaan ole tarkoitettu kaikkien kansallisuuksien laivoille, vaan yksinomaan ruotsalaisille, mikä muuten ilmenee jo osoitteestakin, „SAX”. Ellemme siis halua esiintyä varkaana, on meidän jätettävä tämä SAX-pressi laskuistamme pois. Näinollen jäävät jällelle vain tanskalaiset ja norjalaiset CQ-pressit, mutta ne eivät taas sisältönsä nähden voi laivojamme paljoakaan kiinnostaa.

Kuten sanottu, ei maassamme ole pressiasemaa eli oikeammin sanottuna, ei maastamme lähetetä uutisia radioteitse sähkösanomamuodossa. Saadakseen kuitenkin kotimaanuutisia ei laivoillamme ole siis muuta mahdollisuutta kuin turvautua yleisradioasemiin, mutta kun niitäkään ei voi kunnollisesti kuulla Itämeren pitemmälle, on niistäkin itseasiassa verrattain vähäinen hyöty.

Jotta yleisradion kautta annettavien uutisten vastaanotto kävisi mahdolliseksi myöskin kaukaisemmillä vesillä, tarvittaisiin siihen lyhytaaltoista asemaa. Tällaista ei meillä kuitenkaan ole ja tuskinpa sitä lienee suunniteltu perustettavaksikaan nykyisen lamakauden kestäessä. Jotakin voitaisiin kai kuitenkin jo nytkin tehdä asian hyväksi. Jos uutiset välitettäisiin esimerkiksi Helsingin radiopuhelinaseman OHG:n kautta 104 metrin aallolla, voitaisiin uutiset kuulla nähtävästikin melkoisella osalla Euroopan vesiä.

Aseman käyttö uutisvälitykseen aiheuttaisi luonnollisestikin jonkun verran lisäkustannuksia, ellei muuten niin ainakin voimavirrankulutuksen muodossa, mutta eivätköhän nämä kustannukset olisi sentään siksi vähäiset, etteikö niitä tavalla tai toisella voitaisi peittää. Joka tapauksessa on kotimaan uutisten saanti laivoillemme siksi suuresta merkityksestä, että kysymys sen järjestämisestä tyydyttävälle kannalle ansaitsee joutua harkinnanalaiseksi.

Mkl.

— Radio OH:n ilmoitushinnat ovat: 1/1 sivu 500.—; 1/2 sivua 300.—; 1/4 sivua 175.—; 1/8 sivua 100.—. Alennus sopimuksen mukaan. Liittojen jäseniä kehoitetaan lehden kannattavuuden parantamiseksi hankkimaan ilmoituksia. On myös syytä muistaa „Osta pois”-osastoa. Hinnat siinä ovat liittojen jäseniltä — 50 sanalta ja muilta 1.— sanalta.

Tusinan vuotta sitten

(Jatko.)

Muistellut: Tahvo

Vapaaksi päässyt mies yritti lyödä nyrkillään Simeonia, mutta jälkimmäinen oli nopeampi — ja siinä kieriskeli mulatti keränä lattialla. — Tietysti sähköttäjä myös auttoi toveriaan sen kun kerkesi, vaikka heidän vastustajainsa lukumäärä tuntuvasti suurenikin, ollen lopulta jo kuusi. Joukossa karabinierejäkin. Eihän siinä sitten muu enää auttanut, kun kerran oli sekä antanut että ottanut noilta valtion palvelijoiltakin, kun seurata käskyä. Sillä sekä syylliset mulatti että hänen joukkonsa olivat jo tipotiessään, kun

kuuluvista numeroista. Mittaustulokset osoittavat Hangon radioaseman kentän heikkenevän aivan säännöllisesti asemasta etäännyttäessä. Gottlandin ja Ölandin paikkeilla on kenttä enää vain muutamia mikrovoltteja, mutta tämän jälkeen kenttävoimakkuus taas alkaa kasvaa saavuttaen Tanskan lähistöllä suunnilleen saman voimakkuuden kuin Dagerortin luona. Tämä kenttävoimakkuuden kasvaminen johtuu todennäköisesti epäsuorasta säteilystä. Toiselta puolen voidaan myös olettaa Gottlandin ja Ölandin estävän aaltojen vapaata etenemistä ja siten huonontavan kuuluvaisuutta saarten lähistöllä. Jos verrataan päivällä tehtyjä havaintoja illalla ja yöllä tehtyihin havaintoihin, niin huomataan, ettei vuorokauden ajalla ole niin ratkaisevaa merkitystä kuuluvaisuuteen, kuin aluksi saattaisi olettaa. Tosin kenttävoimakkuus on pimeänä aikana jonkin verran suurempi kuin valoisana aikana, mutta ero on kuitenkin verrattain vähäistä. Helsingin radioaseman kuuluvaisuuteen näyttää vuorokauden ajalla olevan suurempi merkitys kuin Hangon aseman kuuluvaisuuteen, mutta jää pimeän merkitys tällöinkin verrattain toisarvoiseksi. Helsingin radioaseman kuuluvaisuusnumeroita tarkastettaessa havaitaan kuuluvaisuuden Hangon suuntaan olevan huomattavasti heikomman kuin muihin suuntiin. Luultavasti tähän ovat syynä Helsingin ja Hangon välillä olevat malmikentät. Radioteknikoille on jo vanhastaan tunnettua, että Helsingin ja Hangon väli on radiokuuntelulle hyvin epäedullinen. Niinpä Hangossa Helsingin 10 kilowatin tehoinen yleisradioasema kuuluu heikosti, vaikka vastaanotin olisi neliputkinen, kuten eräät Hangon radioaseman sähköttäjä ovat voineet todeta. Toinen merkittävä paikka Helsingin kenttävoimakkuusarvoissa on Dagerortin seuduilla. Täällä kenttävoimakkuus vaihtelee hyvin suuresti. Onko tämä vain satunnainen ilmiö, on vaikea sanoa näin muutamista mittauksista.

Olisi erittäin suotavaa, että laivojen radiosähköttäjä esittäisivät tässä lehdessä omia havaintojaan radiopuhelinasemiemme kuuluvaisuudesta, sillä vasta silloin, kun on käytettävissä tarpeeksi paljon havaintoja asemien kuuluvaisuudesta, voidaan varmasti määrätä asemien kuuluvaisuusalueet eri vuoden ja vuorokauden aikoina. Tässä tehty mittaukset ovat hyvänä runkona, jota voidaan täydentää lähähavainnoilla. Tietääkseni ei mikään maa aikaisemmin ole vielä suorittanut Itämerellä näin laajoja ja tarkkoja mittauksia radiopuhelinliikennettä varten varatulla aaltoalueella, joten tässä esitetyillä mittauksilla on merkitystä myös maamme rajojen ulkopuolella.

hämminnistä selviinnyttiin. Ja karabinierit olivat tarpeeksi äveriäitä tietääkseen, kenellä oli „plataa” heillekin tiputtaa — tai ainakin tiesivät sen, että „vapore ofizierit” tulevat syyttömästäkin maksamaan viulut. Sillä eiväthän he lähteneet oikeita räyhääjiä takaa ajamaan, arvattaessaan sen tuloksettomaksi, ilman pennin hyötyä.

Lähdettiin siis liikkeelle. Vallitsi täydellinen pimeys, ainoastaan taivaalla vilkkuili kirkkaita ja loistavia tähtiä, seikkailijoitten kompuroidessa karabinierien välissä pitkin sokkeloisia katuja ja kujia, missä päällepäätteeksi valaistuksen oli välttävän laatuista.

„Putkaan siis”, tuumasi Simeoni; mutta lisäsi kotvan ajan kuluttua terävästi: „Sieltä me karkaamme, totta tosiaan”. Ei ollut sähköttäjälläkään sanotunlaista ehdotusta vastaan mitään lisättävänä.

Polisiasema sijaitsi perin kehnossa ja ränsistyneessä talopahasessa; järjestys ja siivo ei tosiaan kohottavalla näytännyt. Simeonia tämä kaikki hyräilytti, sillä näytti aivan siltä, että toveruksien aiheet toteutuvat helpostikin. Ovi avattiin, mutta vastaan löyhkäsi hyvin mädäntynyt ilma ja pari rentunäköistä miestä lojui lattialla. Mutta tässä se Simeoninkin kärsivällisyys saavutti loppunsa.

„Ei totisesti, tuonne ei mennä. Olemme päälystöä, emmekä kirkonvarkaita”, selitti Simeoni. Ja nämä vastalauseet olivat tavallista äänekkäämpiä ja niin tarmokkaasti esitetyt, että eräs karabinieri upseerintapainen ilmestyi paikalle myös. Tälle sai Simeoni ranskankielellä niin paljon selvitettyä asemaa, että toverukset siirrettiin jonkinlaiseen vaihtihuoneeseen yhdessä valvovien karabinierien kanssa.

Simeoni alkoi jälleen omalla merkkikielellään tehdä eräänlaisia kuvaavia liikkeitä, sekä helistellä pesee-toja taskussaan. Eikä tämä turhaa ollutkaan, sillä tuota pikaa luki Simeoni toisen karabinierin käteen kolikoita, ja vahaassa neljännestantunissa palasi mies takaisin, vetäen esiin tavalista väljemmistä taskuistaan pari pulloa. Toinen näistä oli konjakkia, minkä varmasti tiedettiin tepsivän. Viinit olivat Simeonin mielestä tarkoitukseen liaksi mietoja.

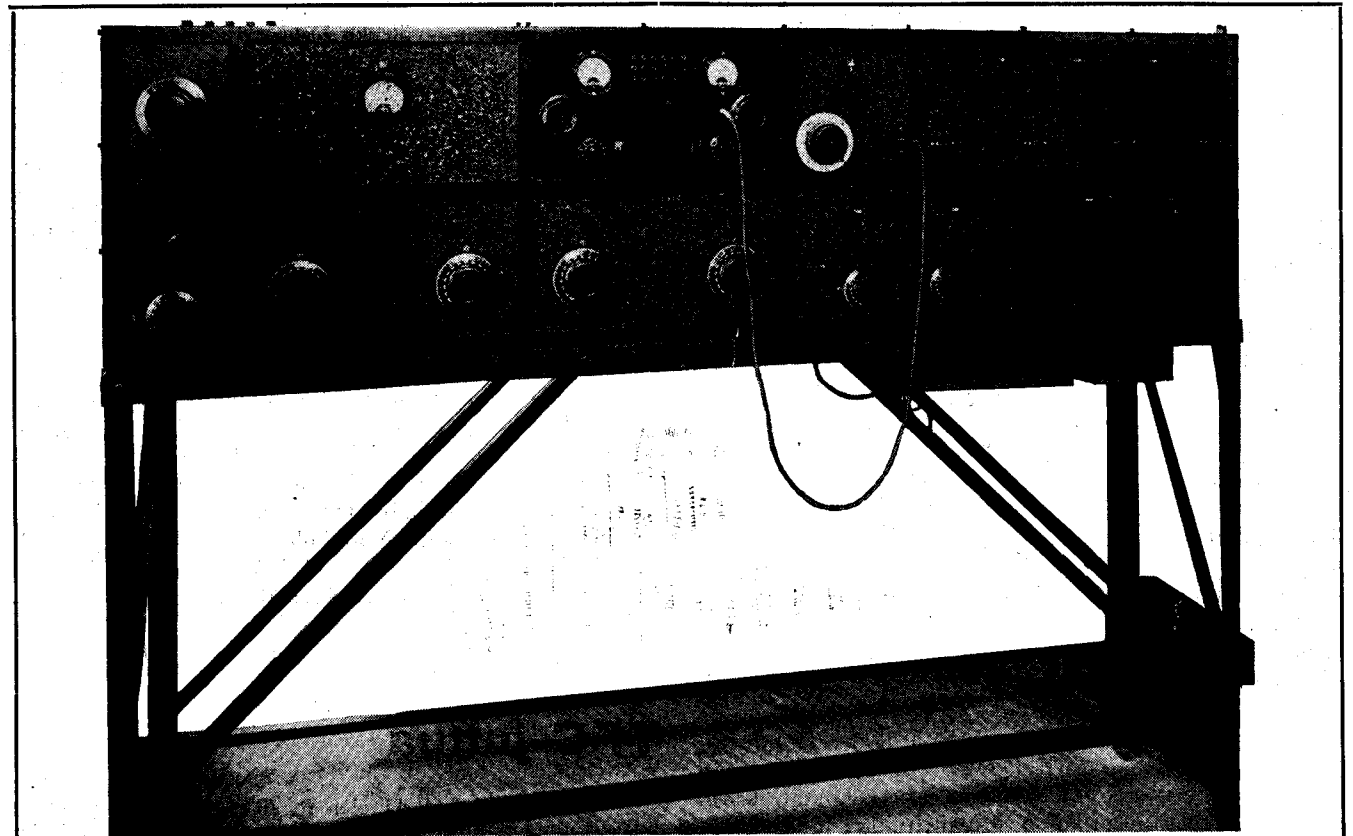
Kotvan ajan kuluttua istuivatkin sekä vangit että vartijat kaikessa sovussa pöydän ympärillä, kilistellen lasia ja savukkeita tuprutellen. Ei espanjalaisessa „kamarissa” oltu pikkumaisia! Toinen karabinierista alkoi jo esitellä kansallislauluja, mikä yhä lisäsi tyydytyskentunua toveruksiin. Pian olisivat molemmat vartijat penkin alla, ja silloin voisi yrittää pakoa.

Mutta tässä oli Simeonin matematiikka surkeasti pettänyt. Sillä sanottu laulu ei muuta kuin houkutteli huoneeseen lisää virkaveljiä, ja pullo olivat melkein tyhjentyneissä. Manailu ei auttanut mitään, vaan oli Simeonin pakko kaivaa lisää kolikoita ja juottaa janoisia karabinierijä. Selvimälle heistä uskoi Simeoni sen tehtävän, että kirjoitti kirjelman kapteenille, minkä karabinieri sitten vei laivaan. Noin parin tunnin kuluttua palasi viejä — ja toi vastauksen. Se oli lyhyt: „Perhanan joonas. Tulen aamulla. Kapteeni!” Nyt toverusten mielialakin kohosi. He pitivät vain siitä huolta aamuun asti, ettei yksikään karabinierista ollut selvänä. Ja tätä varten lähetettiin taas yksi ostamaan lisää. Täten suunniteltuna asiat luistaisivat parhaiten.

Aamulla kolme vahdeista nukkui, kun taas neljä mais-teli viinien jätettä ja pelasi joltain peliä. Myös toverukset tunsivat väsymystä ei nautittu viinin, vaan valvomi-sen takia. Kapteeni saapui kello kahdeksan mukanaan jonkinlainen rauhantuomari ja karabinieriupseeri. Kapteenille tehtiin selvää syytöksestä ja esitettiin ne neljä karabinierijä todistajiksi, jotka olivat toveruksemme pidättäneetkin. Kahta näistä tosin ei saatu hereille, mutta riittihän toiset kaksi. Kapteeni pudisteli päätään, mutta pyysi sitten Simeonia kertomaan. Hän kertoikin asian perinpohjin; kapteeni naurahi katkerasti. „Sinun joonaksen onneasi, Simeoni! Kertomuk-sesi on tietysti totta, mutta vaikea minun on saada näitä uskomaan. Tässä on tehtävä toiset konstit!”

„Onko teillä kummallakaan rahaa”, kysyi kapteeni äkkiä. „Ei kolikkoakaan. Kaikki meni noitten porsaitten juot-tamiseen koko yön, sillä toivoimme siten onnistuvamme li-vahtaa. Mutta minne täältä pääsi. Ja siihen ne taskumme tyhjenivät.” Kapteeni kaivoi summan taskustaan ja antoi kummallekin toveruksista.

„Kuulkaahan, oikeuspaikkaan on noin kilometrin verran matkaa, ja sinne johtavalla kadulla kaksikymmentäyksi ka-

Helsingin Radioaseman uusi pikavastaanotin

Kirj. E. Heino

Sen jälkeen, kun Helsingin Radioasema aloitti vuonna 1932 koneellisen liikenteen suoraan Saksaan, on aseman työskentely huomattavasti lisääntynyt. Suora lennätinliikenne avattiin myöskin Hollantiin ja Danzigiin. Aikaisemmilta ajoilta jäi edelleen käyntiin myöskin liikenne Latvian kanssa.

Näistä neljästä yhteydestä tapahtuivat kaksi tärkeintä, nimittäin yhteydet Saksaan ja Hollannin kanssa alusta alkaen täysin koneellisesti, ja vähemmän vilkkaat yhteydet Riikaan ja Danzigiin kuulovastaanotolla molemmin puolin.

Koska työskentely kuitenkin koneellisessa liikenteessä on huomattavalla tavalla helpompaa ja nopeampaa, päätettiin koneellistuttaa myöskin viimeksimainitut yhteydet. Tämä asia selvisikin kokonaisuudessaan viime helmikuun 17 p:nä, jolloin suoritettujen kokeilujen jälkeen voitiin ottaa käytäntöön toinen, kokonaan omaa valmistetta oleva pikavastaanotin Leppävaarassa. Ensimmäinen oma pikavastaanotin valmistui viime vuoden syksynä, ja otettiin se kohta käytäntöön Rigan-linjalla.

Kokeilut ovat onnistuneet erinomaisen hyvin. Vastaanottonopeus on keskimäärin ollut 500 kirjainta minuutissa ja onkin nyt viimeksi valmistunut omatekoinen vastaanotin käytännössä Hollannin kanssa tapahtuvassa liikenteessä.

Pikavastaanotin, josta merkit johdetaan lennätinleleisiin

pakkaa. Varmasti uskon, että nuo kaksi, jotka teitä vastaan todistavat lähetetään vartijoiksi. Pistääntykää niin useaan kapakkaan kuin suinkin, sekä tarjoatte mahdollisimman erilaatuisia aineita vartijoillenne. Itse pidän tuomarista huolta, joka jo onkin hyvällä alulla, sekä varmasti jatkaa loppuun asti. Maistelkaa itsekin hyvin varovaisesti, sillä muutoin saattaisi herätä epäluuloja.”

Jatk. siv. 55.

on varsin monimutkainen laitos ja on se kehittynyt nykyiseen muotoon noin 5:n viimeksikuluneen vuoden aikana. Kuten kuvasta nähdään, on se jaettu useimpiin erillisiin osiin, jotka ovat rakennetut omiin metallilaitteisiin, sekä sijoitetut kahden metrin pituiseen telineeseen.

Kehysantenneista tulevat johtimet kulkevat ensin Bellini-Tosin suuntauslaitteeseen. Vastaanotto tapahtuu nimittäin vain määrättyä suunnalta, josta on paljon etua silloin, kun toisia lennätinasemia toimii melkein samalla aaltopituudella, tai kun ilmahäiriöt ovat voimakkaat. Sen jälkeen johdetaan korkeajaksotiset värähtelyt kahteen suodattimeen, jotka eliminoivat häiriöt pois. Sitten seuraa kaksiasteinen korkeajaksovahvistin, joka toimii suojahilaputkilla, sekä detektoripiiri, johon tuodaan vielä sopiva korkeajaksovahvistin, joka toimii kolmiasteiseen putkilla toimivaan suodattimeen, sekä vielä siitä kolmiasteiseen vahvistimeen. Nyt voidaan vastaanotettavan lennätinaseman työskentelyä jo hyvin kuunnella, mutta se ei vielä riitä konetyöskentelyyn, sillä merkit ovat vielä tasasuunnattava 6-putkisessa laitteessa, joka on yhdistetty lennätinleleeseen, joka välittää ne linjoja pitkin Leppävaarasta Helsingin lennätinkonttorin kirjoittaviin vastaanottimiin. Koneessa on siis yhteensä 15 putkea toiminnassa.

Kesellä konetta on oma kytkintaulu hehkujännite- ja anodivirtamittareineen, sekä tarpeelliset hilaetujännite y.m. lakalaitteet kaikkia eri osia varten.

Tällaisen vastaanottimen viritystarkkuus on niin suuri, ettei lennätinasemia voida ollenkaan hakea viritysnuppeja ilman muuta kääntelemällä. Sentakia kuuluuikin koneeseen vielä käyrälehtiö, josta, tietämällä lähettävän aseman aaltopituus tai jaksoluku, voidaan ensin määrätä asteikkojen asennot. Kun näin tehdään löytyy asema varsin helposti ja on vastaanotin pienen jälkivirittelyn suorittamisen jälkeen täydessä työkuunnossa.

Jaksolukumittaus

Jatk.

Kirj. T. I. Leiviskä

Mittarin kalibroiminen.

Kalibroiminen voidaan suorittaa samoin kuin edelliselostettu mittaus. „Mitataan” jaksoluvultaan tunnettuja asemia ja piirretään millimetripaperille käyrä, esim. alareunaan, abskissaksi, kondensaattoriasteet, ja vasemmalle sivulle (tai oikealle), ordinaatiksi, sopivaan mittakaavaan, esim. 5 cm. = 100 kj, 3500—3600—3700—3800—3900—4000 kj. Pisteet saadaan käyrää varten siten, että haetaan leikkauspiste aseman astelukua vastaavan pystysuoran ja aseman jaksolukua vastaavan vaakasuoran välillä. — Nykyisellä 80 m. vyöhykkeellä lienee hieman vaikeaa löytää sopivia kalibroimispisteitä 3600 kj. ja 4000 kj. väliseltä osalta, syystä että useimmat kidelähettimet ovat välillä 3500—3600 kj. Voitaista menetellä siten, että kuunnellaan 40:llä, ja käytetään mittaoskillaattorin yliaaltoa samalla tavalla kalibratioon, kuin edellä on selostettu. Kauppa-asemien nimelliskaksoluvut saa lueteloista, joten niitä voi käyttää helposti hyväkseen. Jakamalla niiden jaksoluvut kahdella, saadaan kalibroimispiste 80 m:n mittarille.

Allekirjoittanut on kokeillut hiukan standardijaksolähetyksillä. Tulokset ovat olleet siinä määrin rohkaisevia, että aikomuksena on jatkaa kokeita säännöllisillä, kerran viikossa tapahtuvilla lähetyksillä (perjantaisin klo 16.30—17.00 Suomen aikaa). Jaksoluvut 3500—3600—3700—3800—3900—4000 kj. Lähemmistä yksityiskohdista myöhemmin. — Näiden lähetysten avulla käynee mittareiden kalibroiminen helpoksi.

Amatööriaseman mittalaitteet.

Mielestäni tulisi jokaisella amatöörillä olla seuraavat laitteet.

1. *Absorptiomittari*, galvanometri-indikaattori, tarkkuus $\pm 1\%$, peittoala ilman kelavaihtoa 80—20 m. (Säätökondensaattori suorakapasiteettinen, C = 500 cm.)

2. *Tarkempi mittari*, edellä selostettua tyyppiä (apuoskillaattori!), tarkkuus $\pm 0,05\%$. Alus 3400—4100 kj. — Yliaaltoja käyttämällä voidaan mittata tehdä millä amatöörivyöhykkeellä tahansa. (20 m:llä olisi virhe tällöin $\pm 0,2\%$).

Ensinmainittu on tarkoitettu eri vyöhykkeiden löytämiseksi toistensa avulla, ja samalla oskillaattorin yliaallon järjestysluvun määräämiseksi. Jos nim. oskillaattori on 80 m:llä, saadaan yliaallot 40 m, 26,5 m. ja 20 m. 26,5 m., voi erehdyttää.

Jos tämän mittarin kapasiteetti muuttuu suoraviivaisesti (roottori ja staattori puolipyöreistä levyistä), ja maksimikapasiteetti on n. 400—500 m., saadaan ex amatöörivyöhykkeet seuraavasti määrättyiksi. Oletamme, että lähettimemme on 80 m:llä. Teemme kelan, jolla saamme 80 m. vyöhykkeen absaptiomittarin asteikon yläpäähän (kapasiteetissa), esim. 90°. 40 m.

vyöhyke saadaan silloin asteluvulta $\frac{90}{4} = 22,5^\circ$.

Edelleen 20 m:n vyöhyke $\frac{22,5}{4} \approx 5,6^\circ$, edellytettynä,

että kapasiteetti tässäkin vielä on suoraviivaisesti muuttuva. — Tämä johtuu neliösuhteesta aallon ja kapasiteetin välillä, $\lambda^2 = k \cdot c$, tai $\lambda = k^1 \sqrt{c}$, jossa k ja k¹ ovat vakioita. Tehdessämme aallon kaksinkertaiseksi on kapasiteetti tehtävä nelinkertaiseksi.

Jälkimmäisen mittarin käyttö selviää edelliselostetusta kalibratioprosessista. Toistan sen vielä lyhyesti: vastaanotin viritetään mitattavalle jaksoluvulle (oma lähetin, joku asema y.m.). Värehtelyä poistetaan, kunnes ollaan juuri rajan alla. Mittariin kuuluva pikku oskillaattori (anodijännite pieni, 10—15 V.) viritetään nyt samalle jaksoluvulle, mikä todetaan interferenssiäänien ilmestymisestä. Kun tämä on nolla, on oskillaattori oikein viritetty. Mittapiirin kondensaattoria kierretään, toisesta ääniasennosta lähtien, kunnes interferenssiäänien taas nousee esille, huippuunsa, ja laskee nollaan. Nollakohta varmistetaan kiertämällä hiukan edelleen; jos ääni taas nousee, oli nollakohta oikea. Kalibratiokäyrästä saadaan k.o. astemäärää vastaava jaksoluku.

(Jatkuu)

TFC-juttua

Tästä radioliikenteestä olen jo aikaisemminkin sepustellut kokoon joitakin rivejä. Kun kuitenkin on mielestäni ole-massa seikkoja, joista lienee syytä edelleenkin jutella ja kun en ole havainnut muiden niitä koskettelevan, niin kaiketipa taas saanen lainata tilaa lehdessä ja julkituoda mitä sydä-melläni sattuu olemaan.

Kun kuuntelee meikäläisten siirtyvänliikenteen asemien työskentelyä, niin tekee pakostakin sen havainnon, että niiden liikenteessä on eräissä suhteissa toivomisen varaa. Niin, onpa usein kuulemansa perusteella muodostettava pakosta-kin itselleen johtopäätös, että meistä liian moni, niin vanhemmista kuin nuoremmistakin, on omaksunut työssään menettelytavat, joita ikävä kylläkin on nimittettävä huolimatto-muudeksi ja jopa suorastaan hutiloimiseksi. Syyt, jotka an-tavat minulle aiheen lausua edellä olevat jyrkät sanat, ovat: OH-miehet viljelevät liikenteessään erinäisiä merkkejä, joille alunperin on annettu kokonaan toinen merkitys kuin mitä niille keskuudessamme annetaan; eivät pysty suorittamaan lyhintäkään lähetystä ilman väärinlyöntiä, jonka sitten kor-jaavat sellaisella merkillä kuin — — — — — tahi eivät yleensä saa käsistään irti mitään ilman että tuon merkin täytyy esiintyä melkein jokatoisen kirjaimen perästä; unohtavat kiinnittää huomiotaan kirjain- ja sanaväleihin, ja lopuksi; pyrkivät turhiin toisteluihin sekä lähetysissään että ennenkaikkea kuittauksissaan.

Tuon eräänlaiseksi maniaksi muuttuneen — — — — — merkin käytön suhteen näyttää yleensä olevan niin, että sitä harrastavat melkein päurheilunaan etupäässä ammatissaan vanhimmat. Tämä johtunee ehken siitä, että vanhimmat virkaveljemme saivat pohjakoulutuksensa tähän jaloan am-mattiin puolustuslaitoksessa, jossa merkkiä ainakin alku-aikoina käytettiin ja jossa sillä kaikesta päättäen on ollut hyvinkin keskeinen asema, koskapa se on kyennyt iskey-tymään käyttäjiensä mieliin niin tiukasti, että se on mies-ten mukana siirtynyt siviiliin. Minkä nuorena oppii, sen vanhana taitaa! Tässä tapauksessa on opittu kuitenkin sitä laatua, että sen olisi saanut murheetta unohtaa jo ajoissa.

Merkkiä on käytetty ja käytetään varmuudella edelleen-kin myös tavallisessa lankaliikenteessä ja on tullut mei-käläiseen liikenteeseen osittain siis myös morsen ääreltä radioon siirtyneiden mukana.

Mutta olkoonpa se lähtöisin mistä hyvänsä, eroon siitä olisi jokatapauksessa päästävä.

Ja juuri siksi, että sen käyttäjä on epäilemättä altis me-nettämään kykynsä kiinnittää lähetykseensä sitä huolta ja huomiota, jota vastaanottajalla on oikeus vaatia lähettäjältä työn kaikenpuoliseen puhtauteen ja tyyliin nähden. Jos — — — — — merkin luoissaolija ja sitä väärinlähetyksen aiheuttamana korjausmerkkinä tahi muuten aivan turhan lakia käyttävä virkaveli tekee jyrkän päätöksen sen hylkää-misestä, on käsitykseni mukaan varmuudella seurauksena kyky lähettää sekä puhtaammin että virheettömämmin. Tämä kuitenkin sanottuna sillä luonnollisella varauksella, että mies on muussa suhteessa todellinen radisti, eikä vain vahingossa väärälle alalle antautunut.

Muuten ei tämä saksalaisesta sanasta „verstehen” alkunsa saanut — — — — — merkki ole koskaan radiossa tarkoit-tanut varsinaista korjausmerkkiä, vaan on se omannut sa-man merkityksen kuin kirjain R. Kuullessani jonkun virka-veljen käyttävän tuota merkkiä lähetyksessään ja antakoonpa hän sille silloin minkä merkityksen tahansa, vaikuttaa se minusta sille kuin virkaveli haluaisi sillä esittää jonkinlai-sen anteeksipyyntöä. Siis jotenkin tähän tapaan: „Sri, Om, huomaa, että olen tuollainen „Faueukkeli” ja lähetykseni laatu on sitten myös senmukaista, siis hiukan niinkuin hu-tiloivaa”!

Emmeköhän siis voisi sopia siitä, että lakkaamme käyt-tämästä merkkiä — — — — — ja käytämme korjausmerk-kinä kysymysmerkkiä ja ymmärrysmerkkinä yksinkertaisesti vain kirjainta R.

Toinen merkki tahi oikeammin merkkiryhmä, jonka käyttö tuntuu olevan monelle aivan epäselvä seikka on n.s. Erilaisiin lyhennyksiin kuuluva MSG.

Tämän merkin käyttötavasta päättäen luullaan aivan ylei-sesti, että se merkitsee sanomaa ja on lähtöisin englantilai-sesta sanasta „message”. Lähtökohta on tavallaan kylläkin oikea, mutta merkitys ei ole aivan niin yksinkertainen. MSG merkitsee näet alunperin „masters service message” ja tämä merkki nykyisen konventiomme lyhennystaulukossa on selo-tettu seuraavasti: „Sähkösanoman merkki, joka koskee laiva-asioita (sähkötetään ensimmäisenä sanana sähkösanoman ot-sikossa)”. Syy miksi tämä aikaisemmin vain sähköttäjäien itsensä liikenteeseen ottama merkki on otettu konvention luetteloon, selviää radiolennätinsopimuksen lisäohjesäännön 3 artiklasta. Siellä näet määritellään järjestys siirtyvän lii-kenteen sanomavaihdossa ja sanotaan että sähkösanomilla, jotka koskevat laivakulkua, laivojen liikehtimistä ja tarve-aineita, j.n.e., on lähetystyksen nähden etuoikeus ennen virka-ja yleisöltä lähetettäväksi otettuja sähkösanomia.

Lyhennystä MSG on siis käytettävä vain silloin kuin se on oikeutettu, eikä siis yleistää sitä merkitsemään myös yk-sityissanomia, joiden lyhenitys on P.

Mitä muuten tulee tuohon merkkiin P, niin kuulee jos-kus käytettävän sitä merkityksessä „please” ja kun halutaan olla oikein kohteliaita, niin annetaan PP!

Sekä MSG:n että P:n käyttö ajattomalla aikaa voi Euro-pan vesillä kylläkin vaikuttaa vähäpätöiselle väärinkäytölle, mutta erikoisestikin Atlantin toisella puolen on tässä suh-teessa oltava tarkkana. Siellä käytävät rannikkoasemat eri-laatuisia kaavakkeita kutakin eri sanomalajia varten ja otta-vat kaiken vastaan kirjoituskoneella. Voidakseen siis aset-taa koneeseensa oikean kaavakkeen, haluavat asemat ehdot-tomasti tietää mitä laatua sanoma tulee olemaan ja jos silloin sofkee sanomien laatumerkit, niin saa siellä pian kuulla kunniansa, kylläkin niin suuresti ja ovelasti lyhennetyin mer-kein, ettei meikäläinen saa sapiskasta ensihevillä mitään sel-vää. Kuten esimerkiksi: „Vy sri eem its nd qrn bad tri cume on ltr abt 8 pm if eek dash”. Selitykseksi mainittakoon vain, että amerikkalaiset radistit käyttävät mielellään sikäläisen „lankamorsen” merkkejä myös radiossa ja siitä johtuu, että „EE” tarkoittaa oikeastaan kirjainta „O”.

Mainitsin alussa kirjain- ja sanaväleistä. Näiden seik-kojenhan luulisi jo oppikursseilla tulleen jokaiselle niin sel-viksi, ettei asiasta enää tarvitsisi mainita. Ikävä kyllä ei asianlaista kuitenkaan tunnu olevan siten, vaan huomaa hy-vin usein, että kun lähetysnopeutta koetetaan korottaa, ei lähettäjä pystykään antamaan puhtaasti. Kirjainten välit hä-viävät kokonaan, puhumattakaan sanaväleistä ja tuloksena on eräänlainen honotus, josta ainoastaan suurin ponnistuk-sin saa selvää. Jos tällaista sotkua antava luulee olevansa

erikoinen haka mitä nopeuteen tulee, niin erehtyy hän sur-keasti.

Ellei siis pysty lähettämään nopeasti ilman että „käsi-ala” siitä kärsii, niin on paras pysytellä siinä tahdissa, millä voi antaa kunnollisesti.

Mitä sitten taas tulee mainitsemiini turhiin toisteluihin sekä lähetyksessä että ennenkaikkea kuittauksissa, niin on tämäkin hyvin yleistä juuri OH-asemilla.

Ellei ole kysymyksessä codesanoma, niin ei koskaan pitäisi antaa edes osittaista toisintoa ilman että vasta-asema sel-laista pyytää. Tällainen menettely sopii ehken perämies-sähköttäjäille, mutta ei ammattimiehille. Turha toistelu on vasta-aseman ajan varastamista ja jos vasta-asemana sattuu vielä olemaan rannikkoasema, jolla voi olla kova kiire, vaik-kei sitä 600 metrillä ehken huomaakaan, niin on turha tois-telu suorastaan anteeksiantamatonta toisen kiusaamista. Eri asia tietenkin on, jos on paljon sekä grm että grn:ää ja lähettävällä asemalla on „break in”. Mutta yleensä olisi peri-aatteena aina pidettävä turhien toistelujen välttämistä.

Vastaanottajan antama toisto kuittauksen yhteydessä on taas seikka sinänsä. Kun sivusta kuulee kahden aseman työskentelevän ja havaitsee lähettäjän suorittavan tehtävänsä täysin moitteettomasti, eikä vieraitakaan häiriöitä ole, mutta yhtäkaikki kuulee sitten vastaanottajan kuittauksen yhtey-dessä antavan toisinnon aivan jokapäiväisistäkin sanoista. Eri asia tekeepä mieli kysyä, onko vastaanottaja menettänyt vastaanottotaitonsa tai oliko syynä vain tavallinen huolimatto-muus ja hutilointi! Ja asiaa harkittuana sekä olosuhteet huomioonottaen tuleekin, ikävä kyllä, johtopäätökseen, että syynä oli juuri huolimattomuus. Muuksikaan ei sitä näet voi nimittää.

Pankaamme siis yhtä suurta huolta sekä lähetykseen että vastaanottoon.

Tit.

Pakinaa

Lehtemme ilmestyessä painosta ovat parhaillaan käyn-nissä olevat radiosähköttäjäkurssit kaikesta päättäen jo päät-tyneet ja me olemme jälleen saaneet joukon uusia virkavel-jä. Mikäli tiedän, niin lienee sähköttäjäistä nyt viimeaikoina todellakin ollut jonkinverran puutetta, ja onhan uusia lai-vojakin lehtiutustisten mukaan aivan hiljattain ostettu maa-hamme, joten kaipa niitä uusia miehiä kaivataankin — aina-kin muutamia. Onneksi siis vain olkoon, arvoisat tulokkaat ja olkoon onni mukanaan, jotta välttyisitte aivan pahoilta kolahduksilta alkutaipaleellanne. Vallan pahoja kolahduk-siahan Teille ei kylläkään voi sattua, kunhan vain täytätte yhden ehdon, nimittäin sen, että kirjoittaudutte liittoon ja vaaditte laivaan pestautuussanne sekä tariffipalkan että työ-ehdot. Kun sitten teette parhaanne pitääksenne työsanne korvanne auki ja henkilökohtaisesti vanhempia virkaveljiän-ne tavatessanne tiedustelte sellaisia seikkoja, jotka tuntu-vat hämärille, niin ennenpitkää sitten jo tunnettekin itsenne joukkoomme täysin kotiutuneiksi.

Mitä muuten tulee näiden uusien virkaveljemme toimin-taan alkutaipaleella, niin tulee se varmaankin olemaan suun-nilleen samanlaista kuin edellistenkin oppikursseiden miesten. Nimittäin sellaista, että merellä sen kyllä helposti huomaa, että virkaveli on vielä toistaiseksi enemmän tai vähemmän outo ja arka työssään. Tästähän oli lehtemme viime nume-rossa pieni kirjoituskin, johon asianomaiselta taholta oli heti vastattu. Minä en puolestani halua asiaan syvemmin kajota, mutta en kuitenkaan malta olla julkituomatta sitä radistien keskuudessa vallitsevaa yleistä mielipidettä, että liikenteen — siis käytännöllisen — opetuksen pitäisi kai-kesta päättäen panna oppikursseilla hiukan enemmän pai-moa. Se, että oppilaille opetetaan liikennettä kirjasta ja sit-ten sen johdolla suoritetaan käytännöllisiä harjoituksia, ei tuloksista päättäen ole täysin riittävää. Teoria ja käytäntö ovat näet tässä kaksi toisistaan erillään olevaa seikkaa. On tietenkin paikallaan vaatia oppilaalta sääntöjen tunte-musta ja niiden noudattamista, mutta samalla on hänelle myös kädestäpitäen neuvottava miten erinäisiä konvention määräyksiä todellisessa työssä sovelletaan. Lisäksi on hä-nelle opetettava myös niistä eri vesillä liikkuvien laivojen

liikenteessään käyttämiä menettelytapoja, joita meillä ei ole syytä apinoida. Ja muodostavathan esimerkiksi n.s. epäviralliset, sähköttäjien käytäntöön omaksumat lyhennykset varsin keskeisen osan tottuneen sähköttäjän tietomäärästä. Näitä lyhennyksiä hien käytetään hyvinkin yleisesti ja ellei vasta-alkavakin ole niistä edes osapuileen perillä, niin joutuu hän useinkin mitä kiusallisempaan asemaan. Tällaisten lyhennysten oikein käyttö edellyttää ehdottomasti, että niiden käyttäjä on perillä niiden alkuperästä ja todellisesta merkityksestä. Ellei liikenteen opettaja siis tieuvo oppilailleen kaikkea tätä, muodostuu tulos pinnalliseksi ja orjalliseksi ulkoopituksi. Seurauksena on sitten, että merelle jouduttuaan tuntevat vastavalmistuneet itsensä liikenteessä orvoiksi, ennenkuin ajanoloon, kuka nopeammin kuka hitaammin, kykenevät kuulemansa perusteella ja itsenäistä ajatustyötä suorittamalla pääsemään perille heille alussa käsittämättömille vaikuttavista liikennetavoista.

*

Usealtakin taholta on jälleen esitetty epäilyksiä siitä, että uusien miesten valmistuttua joutuu osa vanhemmista sähköttäjistä luovuttamaan paikkansa edellämaituilla, koska eräät, meille jo varsin ikävällä tavalla tutuiksi käyneet laivanomistajat eivät ole suostuvaisia maksamaan sähköttäjilleen palkkaa toimintavuosien mukaan, vaan ottavat mieluummin palvelukseensa huokeimman saatavissa olevan miehen, siis aivan vasta-alkavan. Tällaista on kyllä vuosien varrella ollut useinkin havaittavissa, vaikkakin viime vuosina vähemmässä määrässä kuin aikaisemmin. Jotakin ovat näet puheenaolevat varustajatkin sentään oppineet. Onhan sattunut tapauksia, että vanhemman miehen aiheuttomasta poistokimisesta ja uuden sijaan ottamisesta on seurauksena ollut kalliita laiva-asemien korjauksia. Onpa sattunut seläistakin, että laivalle radion kautta lähetetty tärkeä sanoma ei koskaan ole saapunut perille ja laiva on sitten saanut kulkea turhia mailleja väärään määräsätamaan. Tämäntapaiset sattumat ovat kyllä antaneet kouraantuntuvia opetuksia, jotka eräissä tapauksissa ovat varustajille antaneet terveellistä ajattelunaihetta.

Nähtäväksi jää, miten asiat nyt alkavat kehittyä. Kun koko radiotoimi on meillä kuitenkin jo nyttemmin saatu melko tyydyttävällä tavalla säännöstellyksi, ovat olosuhteet ylläkosketellussakin suhteessa ainakin jonkun verran toiset kuin ennen. Aikaisemmin, jolloin meillä ei ollut radiota koskevaa lainsäädäntöä, voivat varustajat kylläkin menetellä sähköttäjienkin suhteen enemmän tai vähemmän mielivaltaisesti. Mutta nyt kun asetuksella on annettu yksityiskohtaisempia määräyksiä laiva-asemista, päivystysajoista niillä, j.n.e., ovat mahdollisuudet mielivallan harjoittamiseen vähentyneet.

Valtiovaltamme antaessa määräyksensä päivystysajoista laiva-asemilla, on nimittäin kysymys näiden asemien luokituksesta tullut myös samalla virallisesti ratkaistuksi. Luokitus on hyvin yksinkertaisesti seuraava: ensimmäisen luokan asemia ovat lastilaivoistamme yli 5,500 br. reg. tonnin veitoiset, toisen luokan asemia 3,000—5,500 ja kolmannen luokan alle 3,000 tonnin alukset. Näistä luokituksista on meidän nyt vain pidettävä mikäli mahdollista kiinni ja valvottava, että kunkin luokan laiva-asemalle pääsee ainoastaan sille oikeutettu sähköttäjä. Meidän on toisin sanoen valvottava, että radiolennätinsopimuksen asianomaisia määräyksiä on tästä lähtien noudatettava.

Radiolennätinsopimuksen mukaan saa toisen luokan pätevyystutkinnon suorittanut väliaikaisen todistuksen, joka oikeuttaa radioaseman hoitajaksi ainoastaan kolmannen luokan laiva-asemille. Siis ainoastaan yksinomaan alle 3,000 tonnin laivoihin! Vasta hoidettuaan virkaa kuusi kuukautta, saa asianomaisen lopullisen toisen luokan pätevyystodistuksen, joka oikeuttaa asemanhoitajaksi myös toisen luokan laivoihin, siis 3,000—5,500 tonnin.

Pätevyystodistuksien suhteen meneteltäne meillä käytännöllisten vaikeuksien vuoksi siten, että tutkinnon suorittaneelle annetaan heti toisen luokan todistus, joka on samalla sekä väliaikainen että lopullinen, t.s., lopulliseksi on sitä katsottava vasta sitten kun todistuksen viimeiselle sivulle tehdyistä palvelusaikamerkinnöistä ilmenee, että todistuksen haltija on todella toiminut vaaditut 6 kuukautta kolmannen luokan laivassa.

Määräysten mukaan saa vasta-alkava siis luvan alkaa alusta, eikä suinkaan hypätä suoraa päätä millaiseen alukseen tahansa. Suorittakoon vasta-alkava oppikautensa ensin kolmannen luokan laivassa ja vasta sitten tilaisuuden ilmeessä pyrkiköön seuraavan luokan alukseen. Tämä voi uusista virkaveljistä tuntua ehken katkeralta, mutta todellisuudessaan tässä on vain kysymys oikeudesta ja kohtuudesta. Aivan samoinhan ovat olosuhteet muillakin toimialoilla, miksei siis myöskin kysymyksen ollessa kaupallisesta radiotoimesta?

Mitä sitten taas tulee ensiluokan laivoihin, niin vaaditaan niiden asemanhoitajilta radiolennätinsopimuksen mukaan ensimmäisen luokan pätevyystodistus sekä vähintään yhden vuoden kokemus sähköttäjänä laivassa tai maa-asemalla. Ensimmäisen luokan laivoja ovat lennätinsopimuksen mukaan ne, joissa on päivystettävä keskeytymättä. Tällaisia laivoja ovat taas radioasetuksemme mukaan ne, joiden br. reg. tonnimäärä on yli 5,500, mutta astuu tämä määräys voimaan vasta tulevan vuoden alusta. Kysymyksessä olevat aluksemme, luvultaan vain neljä, ovat kuitenkin vapautettuja yhtäjaksoisesta päiväystyksestä ehdolla, että ne varustetaan itsetoimivalla hälyttimellä, jolloin päiväystysaika on 8 tuntia vuorokaudessa, mikä kuitenkin ei vapauta niitä velvollisuudesta pitää asemanhoitajana ensiluokan sähköttäjää.

Edelläoleva ei ole tarkoitettu miksiäkään lopulliseksi ja ratkaisevaksi reseptiksi sen epäkohdan poistamiseksi, mikä ilmenee siinä, että virkavuosiltaan vähänkin vanhemmat joutuvat eräiden laivanomistajien ja useassa tapauksessa myös laivanpäälliköidenkin oikusta luovuttamaan paikkansa vasta-alkaville. Jotta tämä epäkohta saataisiin kokonaan poistetuksi, tarvittaisiin siihen toisenlaisia keinoja. Tässä yhteydessä, ja varsinkin kun ajankohta ei siihen ole sopiva, ei kysymykseen ole syytä perusteellisemmin puuttua. Osittainen parannus on kuitenkin jo nykyin aikaasaatavissa, kunhan vain valvomme, että radiosopimuksen määräyksiä laiva-asemien hoitajien pätevyyksistä noudatetaan laivoissamme.

Tarkkailija.

Kysymys ulkomaisen sanomavaihtomme välitysteistä julkisen huomion kohteena

Koska kysymys ulkomaisen sähkösanomavaihtomme välityksestä kiinnostaa luonnollisista syistä myöskin radiosähköttäjiä, lainaamme 28/5 -33 Helsingin Sanomissa olleen asiaa koskevan kirjoituksen kokonaisuudessaan:

„Tekniikan kehitys on muuttanut oloja monella alalla, niinpä puhelin- ja lennätinliikenteessäkkin. Kuten tunnettua, välittää sähkösanomayhteyttä Suomesta muihin maihin suurimmaksi osaksi täällä toimiva tanskalainen kaapeliyhtiö. Det store nordiske telegrafelskab, omistamiensa lennätin-kaapeliin kautta, minkä lisäksi osan — noin 25 % — ulkomaisista sähkösanomista välittää valtion omistama Helsingin radiolennätinasema. Kun olemme liikemiehiltä saaneet kuul-la, että sähkösanomavaihto radioteitse käy nopeasti ja virheettömästi ja että radioliikenteen laajentuminen olisi valtiollekin edullista, olemme ulkomaisen radio- ja kaapeliliikenteen välisistä suhteista sekä edellisen kehitysmahdollisuuksista hankkineet seuraavat tiedot:

Maamme itsenäistyttyä tehtiin v. 1920 mainitun tanskalaisen kaapeliyhtiön kanssa pitkäaikainen, vuoteen 1946 kestävä sopimus, jossa yhtiön välitettäväksi jätettiin koko ulkomainen sähkösanomavaihtomme, lukuunottamatta Itämeren maiden ja Venäjän liikennettä. Tätä sopimusta pitävät monet asiantuntijat maallemme epäedullisena, se kun vuosikymmeniksi takaa ulkolaiselle suuryhtiölle toimintamahdollisuuden alalla, jonka kotimaiset yhtiöt vallan hyvin voisivat hoitaa. Sopimuksessa ei kuitenkaan otettu huomioon radioliikennettä ja sen nopeaa kehitystä, joten ilmatie jäi valtion vapaasti käytettäväksi. Radioteitse voidaan sähkösanomat lähettää suoraan etäisempiinkin maihin ilman monia välitys-

asemia ja täten säästytään välitysmaiden kauttakulkumaksuista. Pienemmässä määrin — yhteydet Riikaan ja Danzigiin — on radioliikennettä Helsingin radioaseman välityksellä ylläpidetty aikaisemminkin, mutta suuremmat mittasuhteet sai radioliikenne vasta viime vuoden alusta lähtien, kun radioasemalle oli saatu ajanmukaiset pikälähtien- ja vastaanottolaitteet. Tällöin näet avattiin yhteys Saksaan Berlinin radioaseman välityksellä ja viime syksynä lisäksi Hollantiin Amsterdamin radioaseman kautta. Huomautettakoon, että mainittu kaapeliyhtiö oli hyvin halukas ottamaan haltuunsa myöskin radioliikenteen. Tästä käydyt neuvottelut eivät kuitenkaan johtaneet tuloksiin, sillä puolustusministeriö vastusti maanpuolustuskäyttökohtien vuoksi radioliikenteen luovuttamista ulkomaisen yhtiön haltuun. Neuvottelujen raukeamiseen lienee myös osaksi vaikuttanut tarmokas vastustustoiminta lennätinvirkamiesten taholta. Kun täten noin 1/4 ulkomaisesta sähkösanomaliikenteestä oli saatu kotimaisiin voimin välitettäväksi, teki posti- ja lennätinhallitus kuitenkin tanskalaisen kaapeliyhtiön kanssa sopimuksia, jotka rajoittivat liikenteen suuntautumista suuremmassa määrin radioteitse, vaikka tähän ei ollut mitään pakkoa, koskapa aikaisemmassa sopimuksessa ei ollut määräyksiä radioliikenteen suhteen. Siten annettiin tanskalaisen yhtiön välitettäväksi 40 % Saksaan menevistä ja sieltä tulevista sähkösanomista. Samalla sitouduttiin olemaan tekemättä propagandaa radioliikenteen hyväksi. Viimeksimainittua sitoumusta onkin tarkkaan noudatettu. Niinpä viime marraskuussa eräässä tšekkiläisessä lehdessä olleen näitä asioita selvostavan kirjoituksen johdosta pantiin toimeen posti- ja lennätinhallituksen taholta kuulusteluja virkamiesten keskuudessa, jotta saataisiin selville kuka oli syyppä tähän „propagandaan” valtion radioliikenteen hyväksi.

Nykyisin lähetetään Suomesta ulkomaille meneviä sähkösanomia radioteitse seuraaviin maihin: Alankomaat, Albania, Belgia, Bulgaria, Danzig, Itävalta, Jugoslavia, Kreikka, Latvia, Liettua, Luxemburg, Puola, Romania, Saar-alue, Sveitsi, Tšekkoslovakia, Unkari sekä Saksa, lukuunottamatta Hampurin ja Lyypekin piirejä, joiden sanomat menevät, ellei muuta merkintää ole, kaapeliteitse. Yleisöllä on kuitenkin täysi vapaus lähettää sähkösanomansa radioteitse muihinkin Europan maihin sekä ulko-eurooppalaisiin maihin, mutta on sähkösanomaan tällöin merkittävä huomautus „via antenni” tai „via radio”. Lankateitse suunnataan kuitenkin Viron, Venäjän ja Skandinavian maiden sanomat, koska näihin maihin on lankayhteys. Amsterdamin radio välittää kyllä nopeasti Englantiin menevät sähkösanomat — laaten lähteyksen Englantiin tapahtuvan 3 minuutissa ja Amerikkaan 5 minuutissa — mutta kirjatulla osoitteilla varustettujen sanomien perilletoimitamisessa tätä tietä lienee Englannin sähkösanomanimistön moninaisuuden vuoksi viivästyksen mahdollisuus, kun taas täydellisellä osoitteella varustetut sanomat toimitetaan nopeasti perille. On huomattava, että sähkösanomien suuntaus radioteitse tuottaa valtiolle enemmän tuloja kuin kaapeliteitse lähetys. M.m. Amsterdamin radion välityksellä Amerikkaan lähetettävistä sanomista kottuu valtiolle lisätuloja 16 kultasentimiä (Smk. 1:92) sanalta ja Berlinin radion kautta esim. Ranskaan, Italiaan ja Espanjaan lähetettävistä sanomista saa valtio 5 ½ kultasentimiä (Smk. 0:66) sanalta enemmän kuin kaapeliteitse mainittuihin maihin lähetetyistä. Radioliikenne on siis valtiolle huomattavasti edullisempi kuin kaapeliliikenne. Ja jos radioliikennettä voitaisiin laajentaa — mikä Helsingin radioaseman nykyisillä ensiluokkaisilla laitteilla hyvin kävisi päinsä jopa yli puoleen koko ulkomaisesta sähkösanomavaihdosta, ja laitteita täydentämällä voisi radioasema hoitaa koko vaihdon — nousisivat valtion lisätulot sähkösanomaliikenteestä huomattaviin summiin. Radioliikenteen huomattavaan laajentamiseen ei, kuten edellä olemme huomauttaneet, ainakaan tanskalaisen yhtiön kanssa tehty aikaisempi sopimus tee esteitä.

Käsittääksemme ylempänä mainittu sitoumus radioliikenteen mainonnan suhteen tuntuu lievästi sanon omituiselta, ottaen huomioon valtion vapaat kädet radioliikenteeseen nähden. Sanotaan, että kaapeliyhtiö tässä yhteydessä vetoaa siihen tosiseikkaan, että maamme saa kauttakulkumaksuina tanskalaisten välittämästä Venäjän ja Aasian liikenteestä ilmaista tuloa 2 ½—3 milj. markkaa vuosittain. Tiedossamme ei ole, millainen tästä transitoliikenteestä tehty sopimus on,

ERILAISIA

MUUNTAJIA JA KURISTIMIA

valmistaa tilauksesta huolella ja huokealla

Radiotehdas Oy. HELO

Pitäjänmäki. Puh. Leppävaara 93

Sydänlevyjä, kelarullia, y. m. tarpeita

muuntajien ja kuristimien valmistusta varten.

Pyytäkää tarjouksia!

mutta transitoliikenteen suuntaus Suomen kautta on tietävästi tanskalaisille itselleen edullisinta. Jos yhtiö taas suuntaisi tämän liikenteen muuta tietä, mikä tietäisi yhtiön toiminnan lopettamista täällä, niin arvelevat asiantuntijat koko ulkomaisen sähkösanomaliikenteen joutumisen valtion omaan hoitoon tuottavan riittävästi lisätuloja mainitun ilmaisen tuloerän menetyksen korvaamiseksi ja sitäpaitsi avautuisi työmahdollisuuksia kotimaisille voimille, sillä kaapeliyhtiön sähköttäjät ovat harvoja poikkeuksia lukuunottamatta Tanskan alamaisia, mikä seikka nykyään ei liene vailla merkitystä.

Valtion radiosanomaliikenne tuotti viime vuoden aikana lisätuloja pyöreän luvuin seuraavasti: Saksan ja sen takaisten Europan maiden liikenne Smk. 786,600:—, Saksan kautta suunnattu ulko-europpalainen liikenne Smk. 6,000:—, Hollannin ja Belgian liikenne Smk. 124,000:— ja Hollannin kautta suunnattu ulko-europpalainen liikenne Smk. 6,400:—. Tässä on huomattava, että radioliikenne Hollantiin avattiin vasta syyskuun 8 p:nä.

Lisätuloja radioliikenteen ansiosta tuli siis kuluneena vuonna yhteensä Smk. 923,000:—. Lisäksi tuotti Riian ja Danzigin liikenne Smk. 67,500:—, joten kokonaissummaksi saadaan noin miljoona markkaa.

Olemme katsoeet asiallisiksi saattaa nämä pääseikat radio- ja kaapeliliikenteen välisistä suhteista yleisön tietoon, sillä mainitunlaisten sopimusten on nähdäksemme kestävä julkisen arvostelu, ja toiselta puolen näistä seikoista vaikeaminen tietäisi, kuten ylläolevasta selvinnee, ulkolaisen yhtiön suosimista valtion edun kustannuksella.

*

Sopimus tanskalaisen yhtiön kanssa kestää vuoteen 1946.

Käännymme edelläselostamamme asian johdosta vielä posti- ja lennätinlaitoksen lennätinosaston apulaisjohtajan Risbergin puoleen, joka kertoi, että suomalaisen radion ja tanskalaisen kaapeliyhtiön suhde nojautuu sopimukseen, jonka Suomen hallitus on tehnyt tanskalaisen yhtiön kanssa ja kestää se, kuten tunnettua, vuoteen 1946. Suomen asema sopimuksessa perustuu taloudellisuuteen. Sapimuksen mukaan saa Suomen hallitus vuosittain yli 3 milj. mk. nettotuloina korvauksena kaapeliin käytöstä. Tanskalainen yhtiö nimittäin välittää Suomessa olevien kaapeliin kautta sähkösanomia Länsi-Europasta Venäjälle ja Itä-Aasiaan sekä päinvastoin.

Koneistoja lisäämättä voidaan radioliikennettä suuresti lisätä.

Helsingin radioaseman hoitaja, dipl. insin. E. Heino selosti pyynnöstämme meille radioaseman toimintamahdollisuuksia seuraavasti.

Nykyään välittää Helsingin radioasema noin 60 % siitä määrästä, minkä se voisi suorittaa koneistoja lisäämättä. Tämä koskee varsinkin yhteyttä Helsinki—Berlin. On huomattava, että Helsinki-Radion kautta ei saada välittää Hampurin sähkösanomia, jotka hyvin edullisesti voitaisiin antaa Berlinin. Hampurista saapuvat sähkösanomat voitaisiin vastaanottaa samoilla koneistoilla kuin muutkin Saksasta saa-

puvat sähkösanomat. Tämä merkitsee taloudellisesti varsin paljon, sillä mitkään kustannukset eivät tällaisesta laajentamisesta lisäytyisi. Mitä uusiin yhteyksiin tulee, käy niiden järjestely teknillisesti varsin helposti ja taloudellisesti edullisesti. Pikalennätinkoneistojen lähetyksipuoli on kokonaan kotimaista valmistetta ja neljästä käynnissä olevasta pikavastaanotimesta on kaksi rakennettu Helsingin radioasemalla. Uusimmalla, joka valmistui viime maaliskuussa, välitetään nykyään Hollannin liikenne Suomeen. Jos vastaanotinlaitteita saadaan rakentaa lisää, voidaan varsin pian avata uusiakin yhteyksiä, sillä niiden perustamiskustannukset ovat hyvin pienet. Silloin tulee myös kalliimpi lähetyksipuoli käytetyksi edullisemmin, kun yhden koneiston välityskyky nostetaan täyteen ja vilkkaana aikana annetaan loput varakoneistolla, joka sitten voidaan pysähdyttää.

Muut maat pyrkivät yhä enemmän käyttämään radioyhteyttä sanomavaihdossa, sillä silloin jäävät varsin huomattavat muille maille joutuvat välitysmaksut pois. Niinpä esim. naapurimaallamme Eestillä on suora yhteys Englantiin."

Itsetoimiva suuntaus

Englannin itärannikolla on jo jonkun aikaa ollut toiminnassa pari itsetoimivaa suuntausasemaa, eli paremminkin suuntausmajakkaa. Näillä ovat myös useat suomalaiset „kipinät" kokeilleet — m.m. allekirjoittanut, saaden tyydyttäviä tuloksia. En ole tietoinen itse suuntausaseman teknillisestä puolesta, mutta koetan vähän selittää, kuinka suuntaus otetaan.

Jokaisen tunnin alussa kuullaan 1,040 metrillä yli koko Pohjanmeren, mutta kovimmin tietenkin lähempänä rannikkoa, — — — — — noin yhden minuutin ajan, minkä jälkeen seuraa noin 12 sek. pituinen viiva ja heti tämän loputtua — — — — — Tämän „viiv" jälkeen alkaa varsinainen suuntaus. Toisin sanoen siis alku on hälytystä, seuraa nimittäin taas pitkä ääni. Nyt on sitten oltava tarkkana, sillä juuri kun tämä pitkä ääni alkaa, asetetaan sekuntikello käyntiin tai sen puutteessa katsotaan aika tavallisen kellon sekuntiasteikosta. Pitkä ääni heikkenee vähitellen, kunnes se hetkiseksi häipyä melkein kokonaan, siis minimi, ja taas hetkisen kuluttua sama ääni kuuluu ensin heikompana, mutta vahvistuen tietenkin vähitellen alkuperäiseen voimakkuuteensa. Nyt on meidän vain suoritettava pieni kertolasku. Se aika, mikä sekunneissa on kulunut viivan alkuehkestä kuuluvaisuuden minimikohtaan, kerrotaan kuudella. Jos esim. ääni kuului 10 sekunnin ajan, saadaan tulos $6 \times 10 = 60^\circ$. Kulma siis 60° .

Edelläolevaa koetan tässä havainnollistuttaa tällä pienellä viiva- ja pisteteleleellä: Siis ensin hälytys

(noin 1 minuutti), sitten — — — — — (noin

12 sek. viivaa), — — — — —
 esim. 10 sekunttia
 kello käyntiin kello seis

Tämän jälkeen suoritetaan aikaisemmin mainittu kertolasku. Koko toimitus kestää kaikkiaan pari minuuttia ja saa sen aikana 4 eri suuntausta. Tällöin on kuitenkin huomattava, että „bi-stä" aloitetun suuntauksen lopputuloksesta

vähennetään 90° .

Kokeilkaapa virkaveljet. Siihen perehtyy kyllä aivan pian ja oppii tietämään, milloin aloitetaan ajanotto, samoin kuin sen, milloin vähennetään 90° , milloin ei. Omasta puolestani aloitin kokeiluni vasta viime toukokuussa ja suureksi ilokseni sain melko tarkkoja tuloksia. Olimme kerran aivan North Hinderin vieressä ja kulma „stemmasi presis". Kuten sanoin, kokeilin ensikerran vasta aivan hiljattain ja näin monnimiehenä on minulla ainoastaan pintapuolinen tieto asiasta, mutta eiköhän joku vanhempi kollega voisi kirjoittaa tarkemmat selostukset sekä lisätiedot vaikkapa jo lehtemme seuraavaan numeroon.

Orfordnessin pyörivän radiomajakan sijaitsemispaikka on $52^\circ 04' 57''$ N, $1^\circ 34' 06''$ E, hälytysmerkki GFP ja aalto 1040 m. Olisi mielenkiintoista nähdä lehdessämme millaisia tuloksia muissa laivoissa on saatu tämän majakan antamista suuntauksista. Emmeköhän joskus saa Suomenkin rannikolle samanlaisia laitteita.

Liitän tähän vielä lopuksi laivani ensimmäisen perämiehen Eimo Hakkalan lausunnon puheenaolevista suuntauksista. Hän lausuu: „Kokeillessamme 21/5 -33 Orfordnessin pyörivän radiomajakan antamia tuloksia North Hinderin majakkalaivan vaiheilla, saimme täysin tyydyttäviä peilauksia. Ensimmäinen peilaus otettiin juuri N.H. majakkalaivan kohdalla ja seuraavat siitä pohjoiseen. Tämän perusteella voin sanoa, että ainakin sellaisilla välimatkoilla kuin mitä k.o. tapauksessa, antaa radiomajakka tyydyttävän tarkan tuloksen".

M r i

— Toimituksen kamera (samaa merkkiä kuin ennenkin) näppäsi Linnankadun 16 A 6 avaimenreistä tällaisen kuvan. Sri grm fr ow dr ob! Kuka ei ole tullut samanlaiseen tulokseen? Mitä 2NM, 2PP, 5NF, 5OA, ynnä monet muut „ukko-ukkelit"? (Tähän ryhmään ei kuulu ainakaan OH2OT).

— Liittojen jäsenet! Parantakaa lehden kannattavuutta hankkimalla sille vuosittilajia. Vuosikerran hinta on Smk. 40:—.

HERRAT LAIVANVARUSTAJAT

Huolehdimme nyttemmin radiosähköttäjien toimipaikkojen välityksestä. Sähköttäjiä tarvitessanne voitte siis luottamuksella kääntyä puoleemme joko postitse tai puhelimitse.

SUOMEN RADIOSÄHKÖTTÄJÄLIITTO r.y.
 Helsinki, Huvilakatu 6 A 3. Puh. 22 830.

SRAL:n

toimintailmoitus N:o 4 ajalta
 15. III. — 15. IV. 1933.

Piiri	Yhteyksiä kaikkiaan	Kotimaahan			Eurooppaan			DX		
		3,5	7	14	3,5	7	14	3,5	7	14
1.	469	174	24	—	18	229	22	1	—	1
2.	238	101	6	2	8	40	66	—	2	13
3.	347	63	2	4	—	199	33	—	5	41
4.	Ei ilmoitusta!									
5.	277	90	6	2	5	60	35	—	—	79
6.	149	34	—	—	—	68	38	—	—	9
7.	131	91	—	—	—	16	17	—	—	7
8.	80	19	4	—	21	18	18	—	—	—
Yht. 1691		572	42	8	52	630	229	1	7	150

SRAL:n

toimintailmoitus N:o 5 ajalta
 15. IV. — 15. V. 1933.

Piiri	Yhteyksiä kaikkiaan	Kotimaahan			Eurooppaan			DX		
		3,5	7	14	3,5	7	14	3,5	7	14
1.	382	124	19	—	14	194	30	—	1	—
2.	110	37	3	—	1	32	36	—	—	1
3.	291	46	3	1	9	175	24	—	—	33
4.	Ei ilmoitusta!									
5.	123	1	—	8	—	21	58	—	—	35
6.	106	37	—	—	1	52	13	—	—	3
7.	90	78	—	—	2	3	5	—	—	2
8.	30	11	—	—	3	6	9	—	—	1
Yht. 1132		334	25	9	30	483	175	—	1	75

During May the conditions in Finland

been very poor on all amateur bands.

On 28 Mcs at present only OH1NS trying his luck, but sorry he reports no good results. During April he once hear a harmonic of SU1CC an later nothing more. — Here is the ham for the British 28 Mcs Group, who can spend time for observations! —

On 14 Mcs were the activity very bad due to extremely bad conditions. Excepting a few days no DX-stns been heard or worked by OH-hams. Californian stations the years before heard here already in April with good strength of abt R 4—7, coming in this years very weak at the end of May. — No W6 station have been worked still this year. —

The 7 Mcs band been also not good during May and for DX-work totally blocked by F-, SP- and HAF-fone stations of really bad quality with braad sidebands, covering the entire band. — The well known RPK does causing much trouble here also. —

On 3.5 Mcs band conditions beeing morely poor during May and often it will be impossible to link up a QSO with any remote district of Finland during day time.

— DX:nä pidetty intermediaatti F3 ei ole enään mikään tahitilainen dx, vaan käyttävät sitä nykyään Pohjois-Ranskan maakunnan Elsas-Lothringin amatöörit, mikä pettymysten välttämiseksi OH-ukkeille ilmoitettakoon.

— OH2NV lähtee heinäkuun alussa tavanmukaiselle pyhiinvaellusmatkalleen Petsamoon, Geol. Toimikunnan retkikunnassa. Radiolaitteet tulevat tänä kesänä olemaan entistä paremmat, joten säännöllinen yhteyden saanti etelään muodostuu varmaksi, riippuen tietysti myös vasta-asemista. Lähettimiä on kaksi, suuritehoinen push-pull Hartley 80—40 m. aalloille, ja CO—BUF/DOUB—PA 80—40—20 m. vyöhykkeille. Tehot tulevat olemaan n. 200 W. ja 20 W., vastavasti. OH2NV toivoo yhteistoimintaa erikoisesti Etelä-Suomen amatöörien kanssa heinä—elokuun ajaksi.

SRAL julistaa jäsenilleen seuraavan teknillisen

KILPAILUN

Kilpailu käsittää pienen kannettavan radioaseman, n.s. „portablen" rakentamisen ja täydellisen selostamisen.

Kilpailu jakaantuu seuraaviin sarjoihin:

1. sarja, aseman bruttopaino alle 30 kg
2. ” ” ” ” 15 ”
3. ” ” ” ” 2,5 ”

Paino mitataan silloin kun koko asema on kantokunnossa, s.t.s. virtalähteineen, kantolaitteineen j.n.e.

Koska kilpailu on melko arvokas, vaatien m.m. jonkun verran rahallisia kustannuksia osanottajiltaan, on päätetty jakaa seuraavanlaiset palkinnot:

Koko kilpailun parhaalle osanottajalle, sarjasta riippumatta, täydellisen kiteellä ohjatun kolmiasteisen amatöörilähettimen osat (m.m. Weston-mittarit).

1:sen sarjan parhaalle 1 kpl. RV 258 (Telefunken) putki. — 2:sen sarjan parhaalle 1 kpl. S 0405 (Valvo) putki. — 3:n sarjan parhaalle 1 kpl. RV 258 (Telefunken) putki.

Palkintolautakunnalle, joka valitaan myöhemmin, varataan mahdollisuus vähentää tai (mieluummin) lisätä palkintojen lukumäärää osanottajamäärästä ja asemien laadusta riippuen.

Huomautetaan, että aseman mukana seuraavan selostuksen on oltava mahdollisimman täydellinen, käsittäen teknillisen selostuksen, selostuksen käytöstä sekä hoidosta, j.n.e.

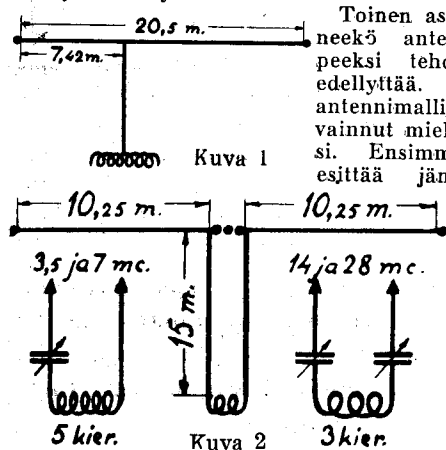
Huom. Kilpailuun osaaottavat koneet (siis ei ainoastaan selostukset) asianmukaisine selostuksineen ovat lähetettävät (rahti maksettuna lähetoasemalla) ennen 1:tä päivää loka—kuuta 1933 osoitteella:

RADIO OH, Helsinki
 Töölönkatu 27 B 32

Pitkän-matkan saavutuksista

Kirj. OH2OG

Eräs kirjoitus Radio OH:ssa antoi aiheen pakista vähän dx:stä. SRAL:n toiminta on sujunut uusiin uomiin. Jokaisen aktiivisen jäsenen tulee lähettää kuukausittain toimintailmoituksensa. On ilolla tervehdittävä tätä aloitetta. Näitä tarkkaamalla voitte järjestää tilausaikanne niin, että on mahdollisuus saada dx:siä. On aivan harhaluulo, että oita valvomalla saadaan parhaiten dx:itä. DX yhteyksien saanti riippuu vuoden sekä vuorokauden ajoista ja tietenkin millaiset olosuhteet ovat. Auringon laskiessa ja noustessa ovat mahdollisuudet parhaimmat. Nyt on ukkelille, jolle dx:t eivät ole jokapäiväistä leipää, vaan ennemminkin kermää hillon kera, hyvät mahdollisuudet SRAL:n QST:stä. Tätä seuraamalla tulette huomaamaan, mitkä ajat parhaiten sopivat dx-työskentelyyn. Voi sanoa, että dx-työskentely on aikatyöskentelyä.

Toinen asia on myöskin, me neek5 antenniisi todella tarpeeksi tehoa, mitä inputtisi edellyttää. Esitän tässä pari antennimallia, jotka olen havainnut mielestäni parhaimmiksi. Ensimmäinen piirros (1) esittää jännityssyöttöantennia, jota OH3NA käyttää. Hän itse sanookin, että tämä on vy FB „En minä ainakaan sitä vaihda enään”. Sivumennen sanoen OH3NA:n tulokset puhuvat itse puolestaan.

Toinen piirros (2) esittää kaksisyttöjohtoista Herziä. Tällä antennilla saavutetaan tuloksia kaikilla aaltoalueilla. Mainitsen joitakin saavutuksiani: 3,5 m W6 (r6); 7 m W3 (r9); 14 m PK3 (r9); 28 m V K (r2). (Toimituksen harventama). Yhteyksiä on ollut 64:ään eri maahan.

Olen käyttänyt ensinmainittua antennia pidemmän ajan ja se on hyvä varsinkin 14 mc:lla. 7:llä ja 3,5 mc:lla en saanut erikoisempia yhteyksiä. Antenni yhdistetään suoraan värähtelypiiriin. Piirroksista selviää, miten jälkimäinen antenni kytketään värähtelypiiriin eri aaltoalueilla. Kokeillessa huomaa, miten on edullisinta käyttää mahdollisimman löysää kytkentää, tulokset vain paranevat ja mikä on tärkeintä aalto on terävä ja tarkka. Varsinkin 7:llä mc:lla ei saada tuloksia ilman viritysterävyttä. Töne tulee olla vakava dc, mieluummin cc. Vielä hieman antennin virityksestä. Olen käyttänyt „luuppi” lampun apuna (tämä tehdään eristetystä kuparijohtokiekurasta, juottamalla molemmat päät taskulampun polttimoon). Luuppi asetetaan antennikelan väliin, kierretään antennikondensaattoreja, kunnes luuppi hehkuu kirkkaimmin. On varottava vain ettei luuppilamppu pala rikki. Tämä Herz-antenni säteilee parhaiten päinvastaiseen suuntaan kuin se on pingoitettu. Tätä häiritsee voi auttaa asettamalla antenni pystyyn noin 45 asteen kulmaan horisonttiin nähden.

Olen esittänyt tässä seikkoja, jotka vanhemmille „ukkeleille” ovat jo tuttuja. Paljonhan näistä asioista vielä voisi pakista. Tarkoitukseni on, että kaikki dx-spesialistit esittäisivät käyttämäänsä antennejään, viritystapojaan ja kokemuksiaan dx-työskentelyssä. Tästä olisi paljon hyötyä kaikille. Tällä tavoin kerättäisiin arvokasta kokemukseen perustuvaa aineistoa. Tämä olisi myöskin omiaan kohottamaan tasoa meidän tällä ohdakkeisella dx-polulla. Samalla palvelimme isänmaatamme Suomen tunnetuksi tekemisessä kaukaisilla mailla. Esittämäni asiat eivät ole ainoita autuaiksi tekeviä, vaan mitäs toiset arvelevat?

Luettelo

radiolennättimellä varustetuista laiva-asemista, jotka 1. I. -32 ja 1. V. -33 välisenä aikana ovat saaneet toimiluvan.

Nimi	Hälytysmerkki	Omistaja
Josefina Thorden	OHFJ	Laivanvarustaja Gustaf Thordén, Helsinki.
Inga	OHFK	Lovisa Rederi Aktiebolag, Lovisa
Betty H.	OHFL	Porin Laiva O.Y., Pori
Virgo	OHFM	Rederiaktiebolaget Iris, Mariehamn
Union	OHFN	A/B Nielsen & Thordén O.Y., Helsinki
Rödsjär	OHFS	Rederiaktiebolaget Rödsjär, Helsinki
Anneberg	OHFT	Rederiaktiebolaget Anneberg, Mariehamn
Wiides	OHFO	John Nurminen O.Y., Helsinki
Wilke	OHFP	John Nurminen O.Y., Helsinki
Wirma	OHFQ	John Nurminen O.Y., Helsinki
Wipunen	OHFR	John Nurminen O.Y., Helsinki
Rigel	OHFX	Rederiaktiebolaget Iris, Mariehamn
Österhav	OHFZ	Rederiaktiebolaget Turret, Helsingfors
Helsing	OHGC	Rederiaktiebolaget Helsing, Helsingfors
Frano	OHGD	Rederiaktiebolaget Start, Helsingfors
Pluto	OHGE	Rederiaktiebolaget Pluto, Mariehamn
Gull	OHGR	Rederiaktiebolaget Starcke, Helsingfors
Scandinavic	OHGS	A/B Britannic Steamship Company Ltd., Helsingfors
Barbro	OHGW	A/B Barbro, Mariehamn
Karhula	OHGX	A/B Mare, Åbo
Margareta	OHGZ	Rederiaktiebolaget Marga, Helsingfors
Uuras	OHGT	O/Y Suomen Rahtilaivanisännistö, Helsinki
Helsinki	OHGU	O/Y Suomen Rahtilaivanisännistö, Helsinki
Starck	OHHB	Rederiaktiebolaget Starcke, Helsingfors
Georgii	OHHA	Rederiaktiebolaget Starcke, Helsingfors
Hesperus	OHHD	Finska Ångfartygs Aktiebolaget, Helsingfors
Britannic	OHHF	A/B Britannic Steamship Company Ltd., Helsingfors
Kurikka	OHHG	Vaasan Laiva O.Y., Vaasa
Carolus	OHHJ	A/B Ohlsson Steamship Company Ltd., Helsingfors
Ericus	OHHK	A/B Ohlsson Steamship Company Ltd., Helsingfors

— **Verkkomuuntajat ja kuristimet.** Radioamatööreillä on usein vaikeuksia saada tarkoituksiinsa sopivia verkkomuuntajia ja kuristimia. Kaupassa löytyvät sopivat vain harvoin laitteisiin, joissa on kysymyksessä suuremmat virtamäärät. Toimitus on ollut tilaisuudessa tutustumaan Radiotehdas Helon tuotteisiin ja todennut ne täysin ulkolaisten veroisiksi, sekä laatunsa, että siistin rakenteensa puolesta. Tehdas valmistaa tilauksesta muuntajat ja kuristimet haluttuihin arvoihin, joten voi saada ne eri tarkoituksiin sopivimmat.

Tehdas valmistaa ja toimittaa rakentajille, myös näissä tarvittavia sydänlevyjä ja muita tarpeita, joita käyttäen kukin voi helposti valmistaa itsinkin tarvitsemansa muuntajan ja kuristimen. Tuotteiden hinnat ovat huomattavan huokeita. Viittaamme ilmoitukseen.

Hyvä OH1NS ja vähä muukki

Tässä joku aik takaperi oli snää, hyvä 1NS, guulem siäl pääkaupungis vähä kronissu stää 80 m:n bandi vasta, niingo mnää lehdeks luvi. Se ol paikallas se ja se kai olki sen snuu juttus tarkoitus, ett saadais ruvet koettama kumselt 160 m:n alue tunnui, jost mnää oike muista. Siin, etei 80 m:n band ol mikkä varm band kotonurkkatte yhteyksihi, ole snuun gansas juur jämtist sama miält. Ei siin aut mikkä 2 nx:n 1 antenikka go band kerra mene tukko niin se o ja pysy tukos. Ko ei kerran guul mittä, nii mitä pirsatti sit o hyätty, vaik kui hyvi sais menemä ulos liki ittiäs, ei, kyl siin täyty saad vastahanki jotta, ennengo täys kuso tlee. Se, et 2 nx sai snuu koukkuhus, ko se rupea paohama, et snuu antennisas o vika, ko 80 m:n band mene tukkoho, se ol eri pommaus mnuu miälestän. En mnää mittä semsist riitningeist ymmär, niingos tiädäkki, mutt se mnää olen goken, et ko lakka kuulumast, niin gyl sillo o paras men muija viärehe, ei sillo aut L antennikka hi. Ja mnää ole praakkaskellu joskus semssitten gokennuite radioäijättengin kans, ja kaik ova sama miält, et ei 80 m:n band ol mikkä sopivaine vakinaist ky tyät varte. Mut surup pois hyvä 1 ns, ei olla sillo kys ko ei kuul OH asemit, hakata sillon gauvems, se vetele hyvi snuu „hämar peräselläs”. (Huomasiks muuto, et 2 nx:ki ol jo oven tuntema dipoli, ei se enä sanan stää „hämarperäseks”, perä ol vissi seljen jo hi.) Kaik gunni L antennil, kyl asi nii o, et kyl sil liki yhteyksi saa, kauvas ei sil saakka, se o varma se, se on kumminki fiin anten. Mut semne tikapuine seppelin o viäl paljon pareve ko L ja se snuu dipolis o viäl pareve ko se seppeliiniki. Ko vaa band o auk nihi maihi ko snuu teke miäles, niin gyl dipolil vissin qso saa jost jolla, usk pois. Se on kyl semne enemän krongel ko ä anten, mut ei se amatöörin käsiks mittän gurel. Muistaks, hyvä 1 ns, ko oltti siäl Bargasil, siäl meil ol vähä turgase fiini ruki, eiks juu, ja ne ä antenneitte äijä sano-siva, etei niil saa yhteyt ko barhaimmillas olles 300 km. Kylläs muista kui me sillo naoroi, et ko amatööreil olis tämse vehke, nii ei sillo mittän golmest sadast puhutais, mut kyl asi nii o, et siin täyty tuntti rukkis kans. Semse ä:l-lä saa viritetyks kuka vaa, mut ei sil sit mittä dx:kä kii saa ko sattumalt, niinko 2 nx:ki jo tunnust, mut dipolil snää saa kotimaissi sillon ko ä:l-läkki ja saas viäl vähä ulkpual kotonurkkattengi go hyvi sattu, eik niin palj tarviti häkkäkä ol. Älä snää viit takerttu semssihi anten jutuhi, kyl mar ne kivoi olis tiättä, mut täsä mailmas o niimbali muitakkini givoi, etei niit kaikki kerk knuppihis hakkama, vaik se kui tarppelist olis. Katostis, bandist meil on puhe ollu ja siin me ole ai ollu yht miält. Antenni meil o samalaise molemil, ja muuteta vast sit toinen go joku hyvä ihminen geksi pareman ko yks lankane Hertz o, annetan doisten keksit ja nautita me tuloksi hi hi, ei mennä taappäi ällä kohde. Mnuul o kumminki ollu dipolilhan qsoi liki ja kauvas ja ko mnää ite kehu, hyväl menestyksel gans. O ollu qso Raumal, o Porih, o Turkkuhu, o Loimaal, o Tamprel, o Kuapioho, o Tornioho, o Viiprihi, o Ruattihi ja viäl joskus Saksahangi astik ja se o o vähä samperin gaukan, se o niin kaukan, eten mnää enä ossa semmost murrettakkan go ne pohava siäl. Mnää sano vaa snuul, et eläkkö 80 m:n band ja yks-lankane anten ilma mittä painoi. Niil pääse Suamehe, Ruattihi, Saksaha ja välist ulkmailleki ko hyvi sattu. Jost snuu teke kauvemaks miäles nii sillo o 20 m:n band ja dipol hyvä pari viämä snuu sin, mnuu ei sin tee miälenikkä enä, mnuu men sisu kurkkuhu ko viimes-suve mnää kysysi se dipolin välityksel yhdelt K6 asemalt et misä hän asu ja se sanos et hän asu havajil ja en mnää tiäd misä semnen baik onga, eng ol sen tähde enä menny koko 20 m:n bandil, ole ajatellu, et 80 m:n aluel tiättä sentä mink färine kaver o. Ko snuullakki o sendä mont kertta ol kuso tän raumlaiste kans ja mone muuhunki Suame nurkkaha ja ko snää ole saan viäl niit dx:ki nii ol dytyväine siihe dipolihi. Ja jost tarppelisema miähe ova perin ittelles pareman bandin ko 80 m. o, nii älä sem bualest sur. kyl 80 m:n ai saa kusoi, joko kotti taik ulos. Olla me tytyväissi vaa, et saada jossa ol ja pärytel vehkeijän toiste harmiks ja toiste miäliks hi, hi.

73 ny vaa snuul ja muillekki, sano vy tytyväisen, ur OH1NI.

— **Liiton toimihenkilöt:** Puheenjohtaja: Insinööri K. S. Sainio, Helsinki, Vuorimiehenkatu 2; Sihteeri: Toimittaja E. Kairenius, Laivurinkatu 21, Helsinki; Taloudenhoitaja: Erikoismestari A. Häkkinen, Linnankatu 16 A 6, Helsinki.

— **Hallitus:** Uusia jäseniä kehoitetaan, kuten valtioneuvoston lupa edellyttää, suorittamaan pätevyystutkintonsa lupatodistuksen saantia varten viimeistään kuuden kuukauden kuluessa liittoon hyväksymisestä. Jollei tutkintoa määräaikana suoriteta, tulee Valtioneuvoston lupa peruutettavaksi.

— **Sihteeri:** Valokuvia liiton 10-vuotisjuhlasta saatavana sihteeriltä hintaan: koko 17×23 Smk. 20:— ja koko 11×17 Smk. 15:—.

— **Taloudenhoitaja:** SRAL:n jäsenmerkkejä Smk. 35:—.
SRAL:n jäsenluetteloita saatavana hintaan Smk. 3:— + postikulut.

— **QSL-Manager** pyytää merkitsemään jokaisen QSL-kortin taakse täydellisen QRA:n sekä huomauttaa m.m. amerikkalaisten valittaneen, että OH-ukkelit eivät lähetä QSL-korttejaan! Ukkelit, täyttäkää velvollisuutenne!

Tusinan . . .

Jatk. sivulta 47.

Toverukset vakuuttivat näin tekevänsä; pianhan kaksi väsynyttä karabinieriä pöydän alta itsensä löytävät.

Edellä kulki kapteeni yhdessä rauhantuomarin kanssa; jäljessä toverukset kahden karabinierin välissä. Kapteeni vei tuomarin heti ensimmäiseen kapakkaan; seuraavan luona teki Simeoni tavanomaisin elein liikkeen, johon karabinierit mukautuivat. Tilattu rommi karisti väsymyksen, ja vartijat irvistivät tyytyväisinä. Yksi taas sivuutettiin, mutta jo seuraavan luona eivät karabinierit vastustelleet lainkaan. Se oli viskygroggi, minkä nauttiminen otti hiukan enempi aikaa. Kolmannessa kapakassa karabinierit jo pistivät lauluksi, ja tämä antoi toveruksille vuorostaan itseluottamusta. Kunhan vain kapteeni selviytyy omasta seuralaisestaan.

Kun tuon kilometrin taipaleelle kului miltei pari tuntia aikaa ja poikettiin viiteentoista kapakkaan, niin ehtivät siinä karabinierit väsähtääkin. Käyntinsä kadulla herätti ansaittua huomiota sivullisissa, ja Simeonia alkoi pelotella se, että joku selvä virkaveli voisi ryhtyä keskusteluun epämieluisilla kysymyksillään. Siksi nyt kiiruhdettiin askeleita ja sivuutettiin poikkeamatta jäljellä olevat kapakat, sillä karabinierit olivat siinä tilassa, etteivät mitenkään kyenneet todistajiksi ei myötä eikä vastaan.

Oikeuspaikan edustalla seisoi kapteeni, jonka käsivarteen nojasi rauhantuomari. Silmäys riitti toteamaan kunbia-arvoisan lainlukijan ainoastaan kapteenin avulla pysyvän tolpiillaan.

Seurue kompuroi talon toiseen kerrokseen, missä avattiin pienen, aution huoneen ovi. Kapteeni johdatti tuomarin istuimelleen, otti taskustaan viinipullon ja kaatoi siitä lasillisen.

„Ave senor, esta bona”, vakuutti kapteeni. Ja tuomari nikotellen tarttui lasiinsa sekä nukahti pöytänsä vasten.

Nyt lähestyi kapteeni pullo toisessa ja lasi toisessa kädesään karabinierejä.

„Malja kuninkaalle”, sanoi hän ja ojensi lasin. Kumminkin tyhjensivät.

„Sekä te”, kehoitti kapteeni nyt toveruksia, „rientäkää heti satamaan ja laivaan, tulen pian perässä”. Karabinierit istuivat tylsinä, eikä liikettäkään heiltä pysähdyttäkseen miehiämme. Simeoni otti ensimmäisen ajurin, millä tuota pikaa kiitivät kohti satamaa. Kapteeni saapui puolen tunnin kuluttua ja miltei siinä samassa höyrysi laiva kohti ulappaa.

„Jätinhän minä toki viinipullon niille lohdutukseksi”, sanoi kapteeni, „mutta Simeoni, sinun joonaksen onneasi”.